

310473 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 8.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ మార్చి 2వ తేది గురువారము
సంపుటము ౮ } దుర్మతినామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస శుద్ధ చవితి ర.

No. 268.

సంచిక ౨౬౬

చదివినాడు!

మీరు కొనియున్నారా?

గృహపత్రములు!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాపథము నేల కొనలేదు?

1. లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు చే గలిగిన గుణములు నామన నానందకు వచ్చు కోగులకు అతిశృష్టికరముగ నున్నది. కె. కె. విశ్వాస్ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాల్గేబజారువీధి రంగూను, బర్మా.
2. మీరు వార్తాపత్రికలలో ప్రచురించినట్టి గుణము లన్నియు మీ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలయందు గల దని తెలుపుటకు మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాను. 25 బుద్ధులు పంపవలెను.

ఎస్. జి. బాలసుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ సన్నిధివీధి, సిలిమాలిమ్ తంజావూరుజిల్లా

3. మీ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు పసిబిడ్డలకు గలుగు సకలవిధ రోగములను పూర్తిగా బాగుచేయును. ఇది పసిబిడ్డలపాలిటికి గొప్పవనప్రసాదము. అయ్యగారి వెంకటరామమూర్తి క్లాక్కు, తాలూకాఆఫీసు అనకాపల్లిపోస్టు, 250-300 మాత్రలుగల సీసా 1 కి ధర రూ 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

సారస్వతాసనము శ్రీ, పురుషులకు శ్రేష్ఠమైన టూనిక్, 20 దినముల బోషధముగల బుడ్డి 1 కి రూ 1-0-0. ముఖ్యగమనింపు:—మాకాతాదాయల పౌకర్యార్థమై వాగుకోరుటచే మద్రాసు, నెం 831 తంబుకెట్టివీధిలో మా బ్రాంచిని తెరచియున్నాము, తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సహ మొసగ కోరెదము. వి. పి. ఆర్థులు మద్రాసు బ్రాంచినుండి పంపబడవు. (594) పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు శ్రీశీతారావున వైద్యశాల మైనూరు.

అధరణములు		బోషధములు	
(2957)	తెనుగు	రు.	ప.
స్తాంపుమాన్యుల్	...	4	0 0
గ్రామోద్యోగస్థుల మాన్యుల్	...	2	8 0
ఇన్ ఫాక్టు మాన్యుల్	...	3	0 0
సివిల్ ప్రాజెక్టర్ కోడ్	...	5	9 0
క్రిమినల్ ప్రాజెక్టర్ కోడ్	...	6	0 0
ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టు	...	3	0 0
లిమిటెడ్ ఆక్టు	...	2	0 0
ఇండియన్ పీస్ కోడ్	...	2	0 0
హిందూలా (19:1) ఆక్టు	...	6	0 0
బాట్లనక్షలి ముద్రనెట్టె	...	1	4 0

విక్రయ దీపా

మైలాపూరు = మదరాసు

వెంటుకలే ఆందము.
రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!
వెంటుకలు దుష్ప్రవృత్తితో ఉండి రాకముననే త్వరగా ముందు ఉండినప్పుడు మొదలు కెట్టికొనితల వెంటుకలు పొడైపోవు. అంతవరకు గానియూడు.
నేడే
కామినీయా నూనెను
వాడుట మొదలు పెట్టుడు.
ఇది రిజల్టు చేయబడినది.
వెంటుకల కెట్టి రోగ మున్నను, రోగ మాంద్య మున్నను, యిది దివ్యవధము.
వెంటుకలు చిట్టట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు.
మీ వెంటుకలు మరల యెప్పటి మెల్లదనమును గల్గి పట్టుచుండి మెరయుచుండును.
ఈ రోగమునే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.
వెంటుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.
కామినీయా తినునా నెన్ను సర్వోత్కృష్టమైనది జేయును.
నెల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.
అన్ని పోట్లలోను ఈ గ్రేంద తెలుపబడిన ప్రకారము ప్రయోచించుచున్నది.
ఇది మందు లెమ్మునా రందరివద్దనున్న, నరకు లెమ్మునా వారివద్దను నూడ దొరకును. తమన్న,
సోలు రేణుకెట్టు:—
ఆంగ్లీయిండియా డ్రగ్స్ అండ్
కెమికల్ కంపెనీ,
115 నూమ్మమనీడు, బాంబాయి

అమృతమునకు
క్వాడ్ రాయల్ డబుల్ ఫీడర్ ప్రింటింగు మెషిను కిక్కి హెచ్. పి. హరన్ను బై ఆయిల్ ఎంజినుతో సహకలను. పనిప్రారంభించుటకు సిద్ధముగానున్నది. వివరములు, ధర తెలియగోరువారు ఈ దిగువ విల్లాసమునకు వ్రాయవలెను.
మేనేజరు
ఆంధ్రపత్రిక
తపాత్పెట్టె నెంబరు 212 మద్రాసు.

SOVEREIGN SPERMATORRHOEA PILLS
శుక్లమేహనివారణమాత్రలు.

(3 73) 15 pills per 8 As. (net).
Startling relief in 24 Hours. Else money refunded.
2 pills stop emissions and cure wet dreams.
M. V. R. RAMACHANDRA RAO MARKET TANK COCONAD

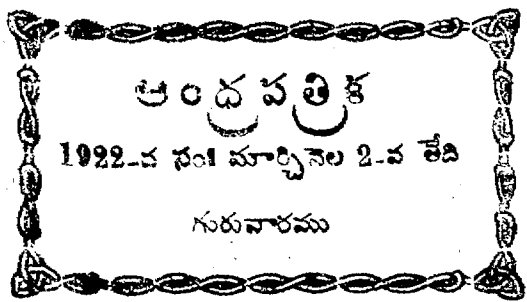
(3081) **“కత్తికట్టలు”**
వెదకత్తి గల్గి గజము పొడుగు గలవి. సాగనైనవి.
1-కి రూ 4-8-0.
దజను కొనవారికి 1టి ఉచితము. పోస్టేజీఖరచిత.
నలయించారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి
ఆదాపు పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో
కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు లోం.
పెద్దాపురం, (గోదావరిజిల్లా)
కె. రిగ్రాఫీక్ ఆఫీసు: “ఇంద్రప్రస్థ” పెద్దాపురం.

మీరు నువ్వన ప్రవృత్తి, లేక అతిరి కాలసినపుడు
“టటో దిల్ బహారు” కు వ్రాయుము.
ఇది రిజల్టు చేయబడినది. అక్కర్లులేనైన గుణముగలది.
1 బోన్సు బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2-0-0
1 బ్రాము   ”   ” 0 12-0
1 బ్రాము   ”   ” 0-8-0
చిట్టి చుక్కలు చేతి చూటల మందు చల్లిన మిక్కిలి
బునోహరమైన వాసన చుట్టుప్రక్కలకు వ్యాపించును.

(125) 115 నూమ్మమనీడు, బాంబాయి

మొత్తము పుస్తకముల సంఖ్య 602. గ్రంథ సంచయము చాలదు. ద్రోణరాజు చలపతిదావుగారి పుస్తకభాండాగారము మింకను చేరలేదు. అవిషయములు తగినవ్రతున్న మింకను చేయటం కవకాశము లేదు. శ్రీమంతుల చెలికాని లచ్చాగార్లుగారు, తాము బ్రకటించిన గ్రంథములెల్ల ముగ్రంథభాండాగారమున కిచ్చివందలబళ్ల వారి కెంతయు కృజులము.

(1) జి. శ్రీనివాసరావు (2) టి. ఎ. రామలింగం (3) టి. సి. వి. యస్ సరసింహారావు (4) పి. సి. ఎతిరాజులు నాయుడు (5) సి. మునుస్వామినాయుడు (6) టి. యం. సరసింహారావు (7) కె. సదాశివశర్మ (8) యస్. ఎల్. పు. శ్రీనివాసరావు (9) సమ్యక్ వివాహ అడ్డుకుంటున్నారా సాహెబ్ (10) కె. నూర్జాహానా (11) యస్. జి. శ్రీనివాసరావు (కార్యదర్శి) (ప్రెసిడెంట్)

ఇండియా బడ్జెటు: ధనలోపము

క్రొత్త పన్నులు

ఆదాయవ్యయ పత్రము:

దోషపరిగణనము

ఇండియా ప్రభుత్వపు బడ్జెటును, సామాన్య శాసనసభలో నిన్నటిదినము ఆర్థికసభ్యులగు హెయిలీగారు ప్రవేశపెట్టిరి. రాష్ట్రప్రభుత్వములు మొత్తముకొని, ఇండియా ప్రభుత్వమువరకు మొత్తము లేదని ఘోషపెట్టుచున్నది. రాష్ట్రప్రభుత్వములందు కొంత శాతమును ప్రవేశపెట్టుట చే సామ్యమునకు కొంత గలిగెనందుమా? నిరంతరము విధానమునకు నిలయమగు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు ఇంతటి దార్జిద్యదశ ఏల సంభవించెను? ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాబడిని పెచ్చించెడి ఘోర్ము నెరుగరా ఏమి? 1921-22 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు రాబడి 128.33 లక్షలని మదింపు చేయగ, 108½ లక్షల మ్యెను. వ్యయము 127.50 లక్షలని మదింపు చేయగ, 141½ లక్షల మ్యెను. 71 లక్షలు విగులునని తలచినదానికి, ఆదాయము నందు 34 కోట్ల తగుదల గన్నట్లుచున్నది. ఆర్థిక సభ్యుని పాండిత్యముగాని, శాసనసభవారి తెలివి తెలుగుగాని, ఇదివర కక్కరకు రాలేదు. పన్నులను పెచ్చించియు లాభము గలుగలేదు. హిందూ దేశముపై, లాంకుపై మాంశైస్తరువారలు కక్కస పడుట మాత్రము సంభవించెను. గుడ్డనుబట్టి కొట్టును కత్తిరించవలెనను ఆంగ్ల సామెత ననుసరించి పనిచేసి వ్యయించి మిక్కిలి వాటిల్లియుండదు. చేతిలోనున్న ద్రవ్యమునుబట్టి ఖర్చుచేయవలెనుగాని, తనకుమాలి న వ్యయము గావించుటచే నష్టము దప్పకగలుగును. ఆదాయవ్యయమును గూర్చి తప్పు పరిగణనము చేయుటకు ఈ వత్సరము మొదటిమారుగాదు. 1918-19 సంవత్సరమున 6 కోట్ల దిగుబాటు కనుపించెను. 1919-20 సంవత్సరమున 24 కోట్ల దిగుబాటు కలదు. 1920-21 సంవత్సరమున 26 కోట్ల దిగుబాటు కలదు. 1921-22 సంవత్సరమున 34 కోట్ల దిగుబాటు కనుపించుచున్నది. క్రొత్త వ్యయము జేయలేదని, ఆర్థికసభ్యుడు సాకుల బలుకవచ్చును. కాని, ఉన్నవ్యయమును తగ్గించిరా? అది గనుపింపదు.

సైనికవ్యయాధిక్యము

యుద్ధము ముగిసినది. శాంతి చేకూరినది. ప్రపంచమున మరల యుద్ధములు పొడసూపుకుండ జేయుటకు, నానాజాతులసంఘము ప్రయత్నించుచున్నది. వాషింగ్టను సమావేశము ఇందు నిమిత్తము నూడినది. మరల జికోవా సమావేశము నూడ నున్నది. అన్ని దేశములలో సైన్య నిహమాములను, సైనికపరికరములను తగ్గింపవలెనని తొందరపడుచున్నారు. ఇంతత్వరలో గొప్ప యుద్ధ మేదియు పొడసూపుట కవకాశము లేదు. ప్రపంచ మంతయు మార్పు జెందుచున్నను,

హిందూదేశమునందు మార్పు లేదు. సైన్య వ్యయమునం దే మాత్రము తగ్గుదల లేదు. రి2½ కోట్ల సైన్యముక్రింద వ్యయ మగునని నిరుటి వత్సరము మదింపు చేయబడెను. ఈ మొత్తము విగుల విపరీతమని దేశము తలచియుండగ ఇప్పుడావ్యయపు మొత్తము రి5 కోట్లగుచున్నది. అనుకొనిన వ్యయముగూడ మించిపోయెను. ప్రపంచ శాంతి కేర్పాటులు జరిగిన యీతరుణము గాంచి, రాజాపు వత్సరమున కయినను సైన్యవ్యయమును చాల వరకు తగ్గించియుండవలెననిది. అందుకు మారుగ 1922-23 సం॥కు గూడ 62.18 కోట్ల రూపాయలు మరల మదింపు చేయబడినది. ఈ మొత్తము గతవత్సరపు బడ్జెటు మొత్తమునకు సరిపోవుచున్నది. ప్రపంచ పరిస్థితులవలన గలిగెడి నష్టము అన్నియు హిందూదేశమునకు గూడ జట్టుకొనును గాని లాభము మాత్రము గలుగుట లేదు. హిందూదేశమునకు యుద్ధపు శాడి లేకున్నను, మిగిలిన దేశములలో బాటు యుద్ధ వ్యయము మించెను. ప్రపంచమున దంతటను యుద్ధపుభీతితో లగినను హిందూదేశమునమాత్రము 1922-23 సంవత్సరాంతమువరకు గూడ యుద్ధపు వ్యయములనే నిలిచియుండును. ఇందును గూర్చి ప్రసంగించుట కయినను శాసనసభ్యుల కధికారము లేదనియు, వాటుజేయుట కంతకుమున్నే లేదనియు బ్రిటిషు లా ఆఫీసరులు రాజప్రతినిధిగారికి సలహా నిచ్చియుండిరి. యుద్ధవ్యయమును తాకుట కెవరికిని హక్కు లేదు. 1922-23 సం॥కు మదింపు వైచిన రాబడి 116 కోట్లలో 62 కోట్ల పై మొత్తము యుద్ధవ్యయమునకే బడ్జెటు చేయగ, ఇక మిగిలిన ఖర్చులకు సామ్యమి విగులును? హిందూదేశము సైన్యముకొరకే నిలచియున్నదో, సైన్యములు హిందూదేశముకొరకు నిలచియున్నదో తెలియకున్నది. ప్రతివత్సరమునందు రాబడిలో తగ్గుదల యుండె ననిన నాశ్చర్య మేముండును? మిగిలిన శాఖలలో తగ్గుదల గావించినను, మిలిటరీ శాఖలో తగ్గుదల లేనిది, లాభ మేమిగులును? మిలిటరీ వ్యయమునకు పిచ్చుట, రైల్వేవ్యయము విశేషముగ నుండును.

నష్టము భర్తీచేయుటెటులు?

నష్టమును భర్తీచేయు టెటులు? ఇందునిమిత్తము హెయిలీగారు పలుసాధనములను సూచించిరి. వ్యయమును తగ్గించుటకు మార్గమేమియు గనుపింపలేదు. అందుచే మరల క్రొత్తపన్నులను విధించుటకు వారు సమకట్టిరి. ఒక్కసంగతిని మనమునం దుంచుకొనవలెను. రాజాపు వత్సరమున మిలిటరీవ్యయము రి2.18 లక్షలుండునని మదింపు వైచినను, ఈ మొత్తముకన్న వ్యయము మించవచ్చునని ఆర్థికసభ్యుని సూచనయందు గలదు. 1922-23 సంవత్సరమునకు 110½ లక్షలు ఆదాయము రావచ్చుననియు, 142½ లక్షలు ఖర్చు గావచ్చుననియు, 31½ లక్షల దిగుబాటు టుండవచ్చుననియు ఆర్థికసభ్యుడు మదింపు వైచెను. కాని రాబడి అనుకొనిన దానికన్న తగ్గవచ్చును. వ్యయము అనుకొనినదానికన్న నెక్కువ గావచ్చును. నష్టము ఇంకను అధికము గావచ్చును. అందుచే నీయంకాలు స్థిరములని భావింపవలెను. కొంతకాలముక్రిందట, ఆదాయమునదిగుబాటు గలుగుచో అది తాత్కాలికముగ మాత్రముండునని, ఆర్థికసభ్యులు ఆశబెట్టుచుండెడివారు. ప్రతివత్సరమునను, నష్టమే గనుబుడుచుండుటచే హెయిలీగారట్టియాశ నీమారుపెట్టుట లేదు. ఈవత్సరము వచ్చెడి 34 కోట్ల దిగుబాటుగాని, రాజాపు వత్సరమున తలపించెడి 31½ కోట్లు

దిగుబాటుగాని, ఇంతత్వరలో తేలిపోవునని హెయిలీగారు తలంచుట లేదు. తాత్కాలికకారణములు తొలగిపోయినచో నష్టము దానియంతట నదియే తొలగునని, వారు ఆశించుట లేదు. అందుచే లీప్రతిక్రియలకు వారుబూనిరి కరెన్సీ నోట్లను అచ్చు వైచియు, బ్రెజర్విల్లుల మూలమున ఋణమును దెచ్చియు, ఇదివరకు నష్టమును కొంతవరకు భర్తీచేయుచుండిరి. అట్టిప్రతిక్రియలను ఇకముం దుపయోగింప వీలు లేదని హెయిలీగారి నమ్మకము. బంగారు స్టాండర్డు రిజర్వునుండి సామ్యు తెచ్చుటకు గాని, రూపాయి సవరను ఋణములపై సాధారపడియుండుటకు గాని వీలులేదని వీరియుద్దేశము. ఇక ప్రభుత్వవ్యయమును తగ్గించుటకా, సాధ్యపడదని హెయిలీగారి విశ్వాసము. అన్నిటికన్నను పెద్దది యగు సైనికవ్యయము తగ్గదు. పోనీ, సివిలు వ్యయమునం దయినను తగ్గుదల యుండుట కవకాశము లేదని హెయిలీగారు హించుచున్నారు. అందుచే క్రొత్తపన్నులను విధింపక తప్పదని హెయిలీగారి వాదము.

క్రొత్తపన్నులు: ప్రజలకష్టదశ

క్రొత్తపన్నులను విధించుటలో, హెయిలీగారు ప్రజలకష్టములను తిన్నగ గుర్తించియుండ లేదు. నిరుటి వత్సరమున విధించిన కన్నులే, ప్రజాసామాన్యమునకు కష్టము గలిగించియుండెను. ఈమారు సూచించిన పన్నులు ప్రజాసామాన్యమును మరింత కష్టములపాల్పేయును. (1) రైల్వే ప్రయాణికుల రేట్లను వీరు 100-కి 25 వంతున పెచ్చుజేయ దలపెట్టిరి. వీనిమూలమున 6 కోట్ల రాబడి అధికముగ చేరునని వీరు తలచుచున్నారు. (2) పోస్టుల రేట్లను నిరుటి వత్సరము పెచ్చుజేసి యుండిరి. మరల నిపుడు పెచ్చుజేయ సమకట్టిరి. హెయిలీగారి సూచనల ప్రకారము, కాలగా పోస్టుకార్డు తీసివేయబడును. పోస్టుకార్డు 6 పైసలగును. కవరుల కిదివరకున్న అర్థగా, 9 పైసల రేటును తీసివైచి, 2½ తులముల బరువుకు మించని ఉత్తరముల కన్నిటికిని ఒక అణా విధింపబడును. అంతకు పైబడిన ప్రతి 2½ తులములకు అణా చొప్పున విధింపబడును. ఇందుమూలమున 160 లక్షల రాబడి చేరునట. బీడల కీవత్పాటువలన ఎట్టి నష్టముండునో గ్రహింపవచ్చును. కానీకార్డుగాని, అర్థణాకవరుగాని లభింపకుండుటచే, వారు పలుచిక్కులకు లోనగుదురు. రైల్వేవ్యాసెంజెరు రేట్లను, పోస్టులరేట్లను వృద్ధిజేయుటవలన, ప్రభుత్వమువారికి 760 లక్షల రాబడిచేరుచే, ఆదాయపు నష్టము 31 కోట్ల 76 లక్షలనుండి 24 కోట్ల 16 లక్షలకు తగ్గిపోవునని హెయిలీగారు తలంచుచున్నారు. మిగిలిన లోటును భర్తీచేయు టెటులు? (3) ఇందుకొరకు హెయిలీగారు కస్తమ్ముడ్యూటీ వంకకు తమద్దష్టిని మరల్చిరి. ఇక్కడ వీరు హిందూదేశమునకు గావించిన అన్యాయము ఘోరమయినది. గత వత్సరము దిగుమతుల కొన్నింటిపై 100-కి 11 వంతున డ్యూటీని విధించి యుండిరి. కాని నీ వత్సరమున 100-కి 15-టికి పెచ్చుజేసినది హెయిలీగారు బలుకుచున్నారు. ఇంతటితో సూరుకొనినమేలే. ఏదేశమునం దయినను, ఏదేశవస్తువులపై సుంకములను విధించుట గలదు గాని, స్వదేశమున తయారయిన వస్తువులపై సుంకములను విధించుట గనుపింపదు. హిందూదేశమునందుమాత్రము అన్యథా జరుగుచున్నది. భారతీయులు స్వదేశమునందే విదేశీయులుగ భావింపబడుచున్నారు. స్వదేశవస్తువులుగూడ హిందూదేశమునందు, విదేశవస్తువులుగ నెంచబడు

చున్నవి. హిందూదేశమున తయారయిన వస్త్రములపై కన్ను విధించుట అన్యాయమని, కాంగ్రెసు సభ ఎంతకాలమునుండియో మొలచియుండెను, గాని లాభము లేకపోయెను. లాంకుపైరు వర్తకుల లాభము నిమిత్తము, ఇట్టి గుప్తపుష్పమును చాలకాలమునుండియు ప్రభుత్వమువారు విధించుచుండిరి. ఆర్థికవిచారణసాధుము హిందూదేశ వాణిజ్యము గూర్చి విచారించుచు ఆర్భాటములు జేయుచున్న సీతరుణమున నయినను, ఇట్టి పన్నును తీసివేయవలసియుండెను. ఇందుకు మారుగ, హెయిలీగారు రీపన్నును 100-కి 3 1/2 నుండి 7 1/2 వరకు హెచ్చుజేయసమకట్టుట ఘోరము. ప్రజలకు కోశాధికారము లేనివోటుల, ఎట్టి ఘోరముల నయినను నిరాశ్చర్యకావింపవచ్చును. ఈ పన్నుల మూలమున 545 లక్షలు చేరువట. విదేశ వస్తువులపై విధించినపన్నుకుసరిపెట్టుటకుగాను ప్రభుత్వమువారు స్వదేశవస్త్రములపై పన్నును విధించిరని, ఎట్టికుత్తితిమిర్చకు లయినను తెలుపజాలరని హెయిలీగారు ధైర్యముతో బయకుచున్నారు. కాని లాంకుపైరు, మాంచెస్తరు వర్తకులు, స్వదేశవస్త్రములపై ఎక్సైజు డ్యూటీని వృద్ధిచేయవలయునని ఇటీవల పట్టుదల జూపుచుండునని ఇంగ్లండునుండి వార్తలు చేరెను. మాంచెస్తరు వర్తకులు ఛేంబరు సభయందు పర్యవసించుచు, సర్ ఎడ్విన్ స్టాక్సుకు గాఢముల బలికియుండిరి. "హిందూదేశపు కాటను డ్యూటీల గూర్చి మనము జూపెడి ప్రాతికూల్యభావమున కాధారము గలదు. బొంబాయి మిల్లు యజమానుల యెడ నభిమానము జూపకుండ నాటకపరుచుటకు మనము దృఢముగ బని చేయవలయును తన దివిహ్యకొగకు విదేశ వస్త్రములపై దిగుమతిసంకమును విధించుట హిందూదేశమున కవసరమగునని, హిందూదేశ వస్త్రములపైగూడ విక్రైజుపన్నును విధించుట యవసరము." హెయిలీగారు, లాంకపైరు మాంచెస్తరు వర్తకులు పెట్టినగడ్గొలువలను ప్రేరితులుగా లేదని తలంపజాలము కారణ మేదియనను దేశీయవస్త్రములపై డ్యూటీని హెచ్చుచేయుట వలన, హెయిలీగారు సూచనలు కడు ఏచ్ఛాములగుచున్నవి. (4) యంత్రముల మీదను రైల్వే పరికరములమీదను విధింపబడిన డ్యూటీని 100 కి 2 1/2 నుండి 10 కి పెంచిరి. ఇందుమూలమున 2 కోట్లు చేకూరునః (5) నిప్పుపెట్టెలమీదగూడ పన్ను హెచ్చుచేయబడును. గ్రోసుకు 12 అణాలనుండి రూ 1-0 లకు డ్యూటీ హెచ్చింపబడెను. ఇందువలన 1 లక్షలు వచ్చును. (6) హిందూదేశమున తయారయిన కిరోసినాయలుపై గ్యాలనుకు 1 అణా విధింపబడును. (7) విదేశపు పెట్రోలియముపై డ్యూటీ 1 1/2 అణాలనుండి 2 1/2 అణాలకు హెచ్చుచేయబడును. ఇందువలన 90 లక్షలు వచ్చును. (8) దిగుమతియైన నూలుపై 100 కి 5 వంతున డ్యూటీ విధింపబడును. ఇందువలన సగము కోటి వచ్చును. (9) ఇదివరకు 100-కి 20 వంతు సంకమును విధించిన వస్తువులపై డ్యూటీ 100-కి 20 నుండి 30 వరకు హెచ్చు చేయబడును. దీని మూలమున 75 లక్షలు హెచ్చుగ వచ్చును. (10) ద్రాక్షసారాయములపై విదేశమద్యములన్నిటిపై 100-కి 20 వంతున డ్యూటీ హెచ్చుచేయబడును. ఇందుమూలమున 30 లక్షల రాబడిచేరును. కస్తము డ్యూటీలను హెచ్చుచేయుటచే 1490 లక్షలు చేకూరునని హెయిలీగారు హామించుచున్నారు. ఇంకను 9 1/2 కోట్లు భర్తీ కావలయును. (11) ఇందుకొరకు ఇకకంటాకు పన్నులను హెచ్చుచేయుటకు హెయిలీగారు తలపెట్టిరి. సంవత్సరమునకు 30 చేల రూపాయలకు వైబడిన

ఆదాయముపై విధించెడి పన్నులందు మార్పుండును. ముప్పది, నలువదివేల మధ్య, 14 మొదలు 15 వేల వరకును, నలువదివేలపై 16 మొదలు 18 వేలవరకును పన్ను విధింపబడును. సూపర్ టాక్సు గూడ హెచ్చుచేయబడెను. వీని మూలమున 2 1/2 కోట్ల రూపాయలు హెచ్చురాబడి వచ్చును. (12) ఉప్పు డ్యూటీని హెచ్చుచేయుట మిగుల అన్యాయము. ముఖ్యము రూ 1-4 0 నుండి రూ 2 8-0 కు ఉప్పు పన్ను వృద్ధిచేయబడును. ఇందువలన 5 కోట్లు చేరునని యూహించుచున్నారు. బీదలదగును, ఈ పన్నును వృద్ధిచేయుటవలన బాధపడుదురు. హిందూదేశమునకు ఉప్పురు వాణిజ్యము గుండదు. (13) పంచదారపై దిగుమతిపన్ను 100 కి 15 నుండి 25 వరకు పెంచబడును. ఇందువలన 2 కోట్లు హెచ్చురాబడి వచ్చును. ఈ రీతిగ క్రొత్తపన్నులవలన చేరెడి మొత్తము 29 కోట్లుండును. ఇంకను 2 1/2 కోట్లు దిగుబాటుండును. హెయిలీగారిలోకన్నను నెక్కుడు పన్నులను విధించుట భావ్యముగ నుడిదని తలచి, ఇంతటితో వదలివైచిరి.

ముఖములు: రైల్వేవ్యయము

ఇవిగాక, క్యాపిటలుభారము లింకను గలవు. వీనిని భరించుటకు ఋణములను గైకొను చుండిరి. ప్రస్తుతపు రైల్వేలను అభివృద్ధి గావించుటకు 30 కోట్లు వెచ్చింపబడునని హెయిలీగారు దెలుపుచున్నారు. క్యాపిటలు భారములను నిర్వహించుటకు 25 కోట్లరూపాయి ఋణముక్రిందను, 17 1/2 మిలియనులు సవరను ఋణముక్రిందను ప్రభుత్వమువారు రప్పు తీసికొందురు. మొత్తము మీద 51 1/2 కోట్ల రూపాయిలు అప్పుతీసికొనబడునని హెయిలీగారు హామించుచున్నారు.

రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు: నిరాశ

ఇండియాప్రభుత్వమువారు డబ్బులేక కటకటపడుచు, క్రొత్తపన్నులను విధించియు, బయటనుండి ఋణములను దెచ్చియు తంటాలుపడ దలచుచుండగ, తమకు రాష్ట్రీయప్రభుత్వము లీయవలసిన డబ్బును ఈసమయమున వదలుకొనునా? అట్టి యాశ పెట్టుకొనవలదని, హెయిలీగారు స్పష్టముగ వెల్లడిచేసిరి. బెంగాలురాష్ట్రమువారి చెప్పెడి సొమ్మును వదలుకొనుటచే, ఇండియాప్రభుత్వము వారికి రాష్ట్రీయప్రభుత్వము లీయదగిన మొత్తము 9 1/2 కోట్లగుచున్నది. ఈ మొత్తమును తరలలోతగిలించెడి ఆశ యెంతమాత్రము లేదని, హెయిలీగారు ఖండితముగ దెలుపుచున్నారు. ఇందునుబట్టి మన రాష్ట్రమునుండి వెడలిన రాయబారపుప్రయత్నము పూర్తిగ విఫలమయ్యెనని గ్రహింపవచ్చును. ప్లేటు కొన్నిలుసభలో కుక్కుగారు చెప్పినసంగతి నాథారము జేసికొని, జస్టిసుప్రతికయు, న్యాయుండియా ప్రతికయు ఆధికసంతసము జూపెను. అట్టి సంతసమున కాధారము లేదని, అస్ససియేటడుప్రెస్సు వారు నేడు ఖండితముగ దెలుపుచున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వపు ఆర్థికస్థితి చక్కబడినపిమ్మట, సంయుక్త రాష్ట్రములకును మద్రాసురాష్ట్రమునకును ముందు గడపకాంతి గలిగించెదమని కుక్కుగారు వాగ్దానము జేసిరి. అంతియగాని, రాబోవు సంవత్సరమునకు ఉపశాంతి గలిగించెదమని కుక్కుగారు చెప్పియుండలేదని, తంతివార్త స్పష్టపరుచుచున్నది. ఫలితమేమయినది? ఇండియాప్రభుత్వమునకు సొమ్ము లేక క్రొత్తపన్నులను విధించుచున్నది. రాష్ట్రీయప్రభుత్వములకు సొమ్మవొరకక, అవియు ప్రజలపై నెక్కుడుపన్నులను విధించుచున్నవి.

కోశాధికారము: స్వరాజ్యము

ఇగువలన, నలిగిపోయిన ప్రజలు, ఏపన్ను మీదబడినను, ప్రజలకు కంటకముగ నుండును. కేంద్రప్రభుత్వమువారును, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములును విధించెడి వేర్వేరు పన్నులు ఒక్కవారు పైబడుచుండ, ప్రజలు నిని భరించుటలు? ఉప్పు, నిప్పుపెట్టెలు, కిరసనాయలు, వస్త్రములు, పంచదార, నూలు, పోస్టుకార్డులు, కవర్లు, స్టాంపులు, కోర్టుఫీజులు మొదలగువా రెట్లు ఒక్కవారు హెచ్చిపోయింక, బీదలెట్టివస్త్రముల ననుభవించెదరో ఊహించుట సులభసాధ్యము. హెయిలీగారు బీదలకష్టములను గుర్తించినటుల, వారి యుపన్యాసమునందు గానరాదు. మేము ప్రారంభమున దెలిపినటుల, దేశమునకు ప్రయోజనములేని ఖర్చులకు విశేషధనము వెచ్చించుటవలన ఇట్టియనర్థము వాటిల్లుచున్నది. ప్రజాభీష్టము ననుసరించి, కోశమును వెచ్చించిన ఇంతటిదండుగతగులదు. కాని, ప్రజలకు కోశాధికారము చేజిక్కినంతవరకు, వారి యభీష్టము నెరవేరజాలదు. స్వరాజ్యసిద్ధివలనగాని, కోశాధికారము ప్రజలకు లభింపదు. స్వరాజ్యము త్వరలో సిద్ధించుట దేశమున కత్యంతావశ్యకమని చెలుపుట కీబడ్డెటువ్రతములే సాక్ష్యములు. రాష్ట్రీయప్రభుత్వములును, కేంద్రప్రభుత్వమును, తమవిధిని యథార్థముగ నిర్వహింపజాలాబోయెను. రాబడి కన్న వ్యయము సధికముగావించి, బోక్ససమును వృద్ధిచేసెను. ఈవ్యయమయినను ప్రజలకు విశేషోపయోగకరమయినదిగాదు. అధికారవర్గము, తన యసమర్థతను వెల్లడించుచున్నది శాసనసభ్యులెంత వాగ్దాయము గావించినను, ప్రధాన వ్యయాంశములను, పన్నులను మార్చజాలరు. ఇక నయినను, అన్ని పక్షములవారును సంస్కరణములపై యాశను వీడి, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధిచే చేతుల గలిపి పాటుబడి, దేశమాతఋణము దీర్చుకొనరా?

సానిక వార్తలు

ప్రజారోగ్యము:— ప్రజారోగ్య పరిపాలనమునకు సంబంధించిన విషయములనుండి ఎలా? ఇచ్చుటకు గవర్నరు గారు యాక్రింద కేర్పాటుపడిన వారికి ఒక సంఘముగ నియమించిరి. ఈ సంఘమునకు గౌ. పి. రామారాయుడింగారు అధ్యక్షులు (1) రావుబహదరు సి. బి. రామారావు (2) డాక్టరు సి. నరేంద్రమొదలి (3) రావుబహదరు ఎ. యస్. కృష్ణ రావుమొదలు (4) ఖాన్ బహదరు మహమ్మదు (5) స్కాట్ సాహెబు బహదరు (6) రామబాధగాజ (6) పి. రామలింగారెడ్డి (7) దివాన్ బహదరు యం. కృష్ణకాశాయ (8) దివాన్ బహదరు టి. దేశికాచారి (9) డబ్బువ్యయరాష్ట్రముదలి (10) యస్. జి. రిచ్చర్సన్ (కార్యదర్శి) [పబ్లిసిటీ కీర్]

భగవత్కథాప్రసంగసభ:— 1922-వ సం॥ నెల 4-వ తేది శనివారం సాయంత్రం 5-ంబలకు "బాలగ్రీడ్" 5-వ తేది ఆదివారం సాయంత్రం 4-ంబలకు "కాలిక్ మర్మము" అను కాలక్షేపములు తొండనందలము స్కూలు హాలులో బ్రహ్మశ్రీ కుంభకోణంపంచాంగకే కాస్తూరిపాటికలన వరిపించబడును.

భారతస్త్రీమహామండలము:— మార్చి 5 వతేది సాయంత్రము 4-30 గంటలకు సాంధ్యవహులనందు భారత స్త్రీమహామండలము వారిమావేశము జరుగును. ఆర్. వ. నాల్గులమ్మగారు "స్త్రీలచే సాంఘిక పేద" అను విషయమును గురించి యుపన్యాసించురు.

తపాలాప్రకటన:— రిజిస్టరుడు ముద్రలును తపాలాస్టేషనులను పట్టణమందు సబ్పోస్టాల్సులందును జేనరలుఅఫీసునందును ప్రదిదినమున 10-30 x 011 నుండి సాయంత్రము 4-30 x 011 వరకును పుచ్చు సబడును శనివారము రోజునమాత్రము 10-30 x 011 నుండి 5 x 011 వరకు మాత్రమే పుచ్చుకొనబడును. మెట్టుపాశెము మెట్టులో పంపగల వస్తువులు సాయంత్రము 4 x 011 లలోపుగనే పంపవలెను.

యంగులంపియ

భక్తేషు కై లిలం నై దవభవించుచున్న హాలిబాధకు
 ల్కలుగ గారివద్ద నుండినచ్చిన యీక్రింది బాకు వారు చాల సం
 తోష కాదుకను. ఆయన ప్రప్రథమమున కష్టముల పాలయిన
 వారిలో నొకరగు విషయము ఇందునకి పూర్వముండక, పోత
 చ్చును. ఆయన సరస్వతీయందుని యెవ్వరు ననుకొన లేదు గాన
 ఆయన సరస్వతీనీవస్థము చాలా యింద్రకము కలిగెను. ఆయన
 విద్యావిభాగమున. ఆశ్రమమున యున్నట్లు నివసించుచుండు
 వాడు. వ్రాతలందునిస్వయముగ నుండువాడు. కావుననే ఆయన
 సరస్వతీనెరి. కై లిలం ఆయన యెంరిజగదూకతతో ప్రవర్తిం
 చుచున్నదియు వాయుత్తరమునుబట్టి తెలియగలదు. చాలమంది
 యనవాయవాదులై కై లిలములలెనే ఆయనగూడ కై లి యాచా
 రములకు భంజమునకుండ మామచున్నాడు. ఇత్తరముమాచిన
 తెలియగలదు:

ఇటువంటి విడియో టేప్ గానూ, అలహాబాదులో గూఢ నిర్బిది జరిగిస్తుంది వినియున్నాను. అసహాయ వాదులూ కై అలా నడుచుకొన నలసిన విధమున కేవి నిర్బంధములు.

ఇంకొక విషయము చాటాముఖ్యమయినదన్నది. ఇద్దర
 ధైర్యమును యాచార్యుని విధిచేరుగా మార్చిందున వారి స్వంత
 దుస్తుల ధరించుట కధికారియైన బడెను గాని గంధి బాహులు
 మాత్రము ధరింప గూడననిరి. ఈయజ్ఞానిచ్చిన యధికారి వారి
 యశుల చాటాదయగా యుండెను గాన జరిగినను నొప్పించు
 టకు వానిచ్చెనుమేరుకాని యవసూనమునకు సహింపజాల నం
 దున నన్ను నొకప్పుడు కఠినమైనదని నగరిరి.

అయ్యది కాలిలో నేను చూటూడితిని. అయిన తనమట్టుకు
తన కభ్యుపేక్షములేదు గాని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు యాజుల తెరవేసే
క తప్పనిది తెలియెను. అచేజిల్లేటు కొందరు విడిచిపెట్టెను గాం
ధీ కోర్టులు ధరింపగా చూచి జానిని నిషేధించెను.

తైలుంగాన్ని ప్రకాశము విడిచివైతలు తమస్థంతరుల
ను ధరింపకమ్మకరిలు పాపిహస్త్రులకు గాని ఆత్మహత్యచేసికొ
నుటకుగాని వీరిన్నియును తప్ప మిగతవి వారి యిష్టము వచ్చి
నవి భరింపకమ్మకరియైనది. కావున నీనిషేధము క్రొత్తది
యై అవమానించుటకు తయారు చేయబడినదియు, తేలగలదు.
మాలాచాల మాది మాటోపే ధరించుటలేదు. గాని మనదేశస్థు
లు చాలమందియు యగ్రహాయవాదులును ప్రత్యేకముగను ధరిం
చుచున్నారు. ఆటోపేని మనస్థింభావవిన్నూముగను, యాద్యును
నాయకునికి గౌరవ చిహ్నముగను మారుచున్నారు. కైర్తి శి
శ్నైక్తరు నవరలు కొద్దికోసా నివటికి కాగలదు. ఈ సమస్య ఆ
యనక తెలియజేయుదును. ఆయనకిదివరకే ప్రభుత్వ ఫర్మానా
వచ్చియుండునయెడల వీలగు తీర్మానము చేయునని సమ్మతు
న్నాను నట్లుచేయని పక్షమున ఈయనకికాతమును లంఘింపక
తీరదు.

భద్రరుహిణి వివరములలో శూత్రములవద్దనే పట్టుదల. అందుచేత లోంగి పోవుటకు వీలులేదు. విడిచిపెట్టి వారియిష్టము వచ్చినదగుటల ధరింపవచ్చును. కావునవానిని టోపీల నివేధింప గూడదు. మాలీ సామెలుగారు తలంపినట్లు ఇన్నెవ్వర జన రలు సమస్య తీర్మానము చేసియుండునని నమ్ముచున్నాను.

కైక్లూ: ప్రభుత్వమువారిలో పోరాడుట సంతోష
కార్యముకాదు. కైక్లూవ్యూట్లోని స్థానములుగ పరిగణింపవలెను.
ఇంటివీటికి కమలను మరచిపోవలెను. మరణముతో పోరాటము

లతిరేమను, కైదు ఆనగా తైకి మకబనుటయో? వా! తైకి అను
బయట రాజీయ విసోధములున్న చాలా? ప్రభుస్వమువారు
మర్యాదస్తలనత కనుబజ్జ ప్రయత్నించు చున్నార గాన తైక
యందలినున గౌరవముగ జరిపించుకొని తలమట బహుకప్టము.
మనమిత కప్టపడిత లెగువార వచ్చు స్వాతింత్ర్యముచాల యా
నందదాయకముగ నుండగలదు.

ఈపక్షము వ్రాయుచుండగా ప్రభుత్వమువారికి న్యాయము చేయుచున్నవా యని యంతరాలక్ష్య యడుగుచున్నది. అగ్రాజైలులో జైదలెంత సౌఖ్యముగనున్నాలో నాకు తెలియదా? అయితే అన్ని జైలు నాగ్రాజైలుకావని జగజేలేమనుచున్నది. దయచేయచూపినను తప్పుచూపుచున్నారు గాని నేనుగాను, వీలయిన వన్నియు లేవని చెప్పుచున్నారు. "నాలో డిరెక్ట్ ప్రసిద్ధిచందిన బాధిష్టురుకాందున కష్టపెట్టి నాకుసౌఖ్యములిచ్చిన యడల నవి నాకందుకు!" అని పండితమోహిరాజ్జీ వ్రాయుచున్నారు.

*   *   *   *

డాక్టరుకి చల్లూ.

డాక్టరు కి చలువారి జాబు వేరొకచో ప్రచురింపబడి
నది. చదివి సంతసింతురుగాక! ఆయనరువుతో హెచ్చునదుట
సంతోషమేగాని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు రాజకీయక్షైదీ
లచే చూపుచున్న చర్యకూత మేంకికూతము బాగుండలేదు.

పంజాబులో గొప్ప నేరమక్రంద శిక్షింపబడినప్పుడు మర్యాదగ చూచినయొ యిప్పుడు చిన్ని నేరమక్రంద శిక్షించినను యిప్పుడు మామూలు నే న్ఫలవలె చూచుచున్నారనియు కివలూగారు చెప్పనది వ్యాధము. కాని కలనలు పెద్దప్రద్దుగారు వ్రాసినలేఖ మిక్కిలి యందమయినది. దీనిని ప్రకటించుటకు కివలూగారు రంపియందెను. పెద్దప్రద్దుగారు పేర్కొనిన “గంధి తత్వము” సత్యము, సరళమేగాని తేరుగాదు. సత్యమెప్పుడును సరళముగానే యంతును. సరళముగను సత్యముగను మన్నది దౌర్జన్యమున కొప్పుకొనజాలదు. ప్రాచ్యపాశ్చాత్య దేశముల చెంటిముందును ప్రతిమియందైన తత్వముల బయటికి తెచ్చుటయే “గంధితత్వము.”

నీవుకీనించి యితరుల జీవి.ప నిమ్మనుటదే అసహాయ
తత్వము.త్రుతముచ ప్రసంగమున ప్రబలి యున్న తత్వము మైదొడ్డ
మే. ఇది తార్జ్యవ్యయమైన సాధారణదీయము. సుస్వయము
త్రావర్తము అనునది పైకి చెప్పమాటలేగాని ఒకరితో నొకరి
సంబంధములు దౌర్జన్యముపై ననుభయము బలములపై సాధారణదీ
యన్నది. ఇప్పుడే 'ఁగధితత్వ'నుని నామకరణము చేయవలసిన
సమయము వారేదు. దౌర్జన్యము వైన అహింస జయమఁచిన
గాని పరమావధి చేరినలెంచగూడదు.

*   *   *

మద్యవిషేధముకంటె సాత్యత్యమే మంచిది.

ఈ నోట్సు కేసు వ్రాయుమందగా తీవ్రపత్రికలోని యొక వ్యాసము నాకు చూపబడినది. జానితో పండిత కులజాగారు కోరిక వై పూతకు బ్రాండ్ కోసుమందగా జరిగిన సంఘటనాయన కాంతచిత్తముతో వివరించెయ్యుడిను. ఆయన యెంత చెప్పినను వలంబీరు బాన్సును కొననియలేవటం. ఇది యహింస గాదు. దౌర్జన్యముకంటె గూడ హింస. కాంతమైన పితటింగనగా తెబ్బుకొట్టకుండా నే మైనను, చేయవచ్చునని యర్థము కాదు. వలంబీరు తన ప్రమాణముల ప్రకారము చరించు పక్షమునకుం బ్రాగారిని నొమ్మరిగ పోనియ వలసినది. పితలు జేయువారు త్రాగుబోతులకు కాంతముగ బోధచేయ వలసినవే గాని వారు వినియెడల వారిని బాధింప గూడదు. మద్య నిషేధము మంచిదని మనము ప్రజను ఒత్తిడి చేయువో బ్రతుక ప్రభుత్వము మంచిదని తలంచి అంగీయమును నడచె ఒత్తిడి చేయుటగూడ న్యాజమయి యుండవలెను. ఈ రెండును సజానుములే. వలంబీరు లీరితని సంచరించువో ప్రభుత్వనిధానమును మార్చుటగాక యధికారులను మార్తము మార్చ వలెనని వారు యత్నించు చున్నారన్న మాట. మద్యనిషేధము కొలకు సేచ్చ పోనాకుకొన వలసి వచ్చినయెడల మద్యనిషేధము కంటె సేచ్చయే మంచిదని నాణధిపాయము.

వేల్పుయువరాజు.

యువరాజుగారు 1 వ తేదిన లాహోరులో పెన్షన్ నరు
లను చూచిరి. కాదాపు 4000 మంది పెన్షన్ నరులు వచ్చియుండిరి.
సాయం కాలము యువరాజుగారు శంఖాబు కాశునకథ సభ్యు
లొసగిన విందార్గించిరి. ఆదినమర్యాది 11 గంటలకు యువరా
జుగారు లాహోరు వదిలిరి.

అగ్నిపరమాదమయః—కలకలైహః కుంకరాలసమీ
పమనశున్నమైకపట్టిధిహః నూనెగిడ్డంగి తుంబుకన.
జనలు మంటలను చల్లార్చెను. అయినను కొన్ని లక్షల రూప్యము
ల విలువగల సరకు కాలిపోయినట్లు తెలియుచున్నది. కొంతమంది
మనుష్యులు కూడ కాలిపోయిరి.

1921 క్లబు-చిత్రకళ ప్రదర్శనము

నిన్న సాయంకాలము ఆర్మీనియను పి. జి. లో గోఖలేను
 తిరుమనందు 1921 క్లబువారు చిక్రికల ప్రదర్శనము గావించిరి.
 బంగారమునుండి పటములు, కాశీ, కంఠపరము, రకరకముల చీ
 రలు, ప్రభుత్వ శిల్పపాతశాల (పతాకాసు) లో తయారైన
 వస్తువులు, అందరు ఆంధ్రభాషితీయ కళాకాలలో తయారైన తి
 వాసీలు, కద్దగు తివాసీలు, ఇంకను అనేకవిధములగు వస్తువు
 లు ప్రకర్షింపబడెను. సాయంకాలము 4 గంటలనుండియు ప్ర
 దర్శనమును జూచుటకు జనులు కచ్చుమండితి. టిక్కెట్లు ఎవరి
 కి పంపబడెనో, వాచీమూలము వచ్చినను మొత్తముమీద ను
 మారు గూరు మంది బాడీతి. ప్రదర్శనమున కేరెంచిన వారిలో
 గా. శ్రీయుత జె. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు, డాక్టరు ఆనిలిపెం
 టుర్పు శ్రీయుత సి. పి. రామస్వామిఆయ్యర్, శ్రీమతి అయ్యలె
 న్న రాణి సా. పి. సుబలభంమెదల్యార్, డాక్టరు పి. నుబ్బ
 రామను; పి. సుబ్బారాయనుగల శ్రీయుత జె. కృష్ణమూర్తి శ్రీ
 యుత జె. నిత్యానందం, శ్రీయుతి ఎం. ఎన్. సుబ్బారావు ఆ
 డయ్యారు బాడీయపాతశాల. ఇంకను ఆడయ్యారు వాస్తవ్యులనే
 పుతము తీండిరి. సుమారు 4-30 గంటలకు ఫలాహారములొసగ
 బడెను. కోమలవిలాసమువారు ఫలాహారములను తయారేసి
 అందఱును వడ్డించిరి. ఫలాహారానంతరము అందరును ప్రదర్శన
 ములోని వస్తువులన్నీ టిని బాగుగ పరీక్షించి యానందించిరి.

సుమారు 5-30 గంటలకు ప్రదర్శనమును అరంభించుట కొక చిన్న సభ జరిగెను. డాక్టరు అనిచినెంటుమ్మగారు అభ్యుదయ పరిషత్తు. ప్రదర్శనమును తెలుచుటకు వెల్లింగడను ప్రభుత్వ యంగీకరించెను. కారణాలనుచును అమె రాజులకుండినందున, శిష్టును ప్రభువు సోదరియు, ప్రస్తుతము భారత ప్రభుత్వము పక్షమున ఢిల్లీయందు శిష్టుకాన్త్రజ్ఞుడుగనున్న సర్ ఎడ్వర్డులు ట్రైన్సు గారి భార్య మనయాహ్వానము నంగీకరించి నేడే ప్రదర్శనమును తెలుచుట కిడుట చేతించెనని డాక్టరు తెనుంటుమ్మగారు చెప్పిరి.

అంతట లుప్తేన్యునసగారు భావతా నీవుజాతను కొంత
ప్రకాశించి ప్రదర్శనమాను లెఱచిరి. శిల్పకళలకాభుతు కావ్య
విజ్ఞుడు జె. హెచ్. కవిన్యుగారు కలుకావ్యక్రమమాను
గూర్చి ముద్రించిరి. ఈ ప్రదర్శనము ఈనెల 8 వ తేదీ వఱకు
దును. ఈనారము, 8 వ తేదీ వాడు, ప్రదర్శనమానకు ప్రత్యేక
ముగ స్త్రీలుమాత్రమే ద్వైరస్థులు. 8 వ తేదీ వఱకు ప్రతి
నమును సాయంత్రము 4-30 గంటలకు కలు అవకాశమునందు
చిత్రకళలను గూర్చి దినమున కొక్క రుచస్యనింతురు. ప్రదర్శ
నమును జూచుటకు సభ్యులు కానివారికి 4 అణాలటిక్కటు.
భాగవతజీవపురాతను కనుగొనుటకు ఈ ప్రదర్శనము మిగుల
తోడ్పడుచున్నది.

నాటి ను

తిరునతి డి॥ ముననబు కోర్టులో

అసల్ నెం 347/1921
వాడి:— పెండేకంట కంబయ్య.

ప్రతివాది: — { 1 మైనర్ కండిమర్ల వెంకటలలింగ నేయ
ధర్మారావుగారు,
2 కండిమర్ల లక్ష్మీ వెంకయ్యమూర్తిగారు
1-5 ప్రతివాదికి గార్డీయర్ 2-5 ప్రతివాది
దావా మొత్తము రూ. 783—10—0

ఈ నెంబరు 2-వ ప్రతివాది తన తుమారు దైన మైసరు
1-వ ప్రతివాదికి గాను సదరు 1-వ ప్రతివాది తండ్రిన్ని 2-వ
ప్రతివాది భర్తయన్ను అయిన కందిరల్ల రానుతింగానాయని
గారు వాడికి ప్రాసి యిచ్చియుండిన ప్రోనోటు బాకిని
12-8-1915 లో యెత్తి ప్రాయించి 12-8-1918 లో చెల్లు
వేయించి యందు ప్రోనోటు మీద వాది దావా తెచ్చి
యుంటున్నాడు. 2-వ ప్రతివాదికి గార్డయన్ హోదాలో
నోటీసులు బారీ కాబడిన్ని నోటీసును పుచ్చుకోసందున కోర్టు
వారు 1-వ ప్రతివాదికి కోర్టు హౌస్ గు మాస్తా వాకిని
గార్డయన్ గా ఏర్పాటుచేసి యుంటున్నారు. వై నెంబరు
6-3-1922 తేదీకి వాయిదా వేయబడియున్నది.

విషయము } యం. వెంకటకృష్ణమాచార్యులు,
 1—3—22 } (2485) వాది వలె

భారత ప్రభుత్వ బడ్జెట్

31.75 కోట్ల లోటు

దుర్భరమగు క్రొత్తపన్నులు

రైలుఛార్జీలు, దిగుమతులు, తపాలాఛార్జీలు, రాబడిపన్ను, ఉప్పు, మొదలగునవి అధికమగుట.

మదరాసునకు సహాయము నిరాకరింపబడుట.

ధిల్లీ సామ్రాజ్యశాసనసభయందు సర్ హైయలిగారు 1922-23 సంవత్సర బడ్జెటు (ఆదాయ వ్యయపట్టిక) ప్రవేశ పెట్టిరి. ఈ సంవత్సరము 71 లక్షలు మిగులునని అంచనా వేయబడియుండ 34 కోట్ల లోటు చూపబడెను.

రాగల సంవత్సరము వ్యయము 142½ కోట్లగును అందులో సైనికశాఖ మాత్రమే 62.18 కోట్లను మ్రొంగును. రాబడి 110½ కోట్ల మాత్రమే.

ఇంగ్లాండులో 26.4 కోట్లు, భారతమున 25 కోట్లు ఋణము గైకొనబడును.

1922-23 వ సంవత్సర బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టుచు భారత ప్రభుత్వ యార్థికసభ్యు డొసగిన యుపన్యాసములోని శాగములను ముదించువాడు:—

గొప్పలోటుతో గూడిన బడ్జెటును గతసంవత్సరము ఈసభయందు సేవ ప్రవేశ పెట్టితిని. క్రొత్తగ నేర్పడిన చిన్న పార్లమెంటు తన బాధ్యత నెట్లు నిర్వహించునో ప్రపంచము తయ నాతుకతతో నిశ్చయించెను. కాని సంస్కృతముల విజయమునందు విశ్వాసముగల మనకిదియొక కష్టము కాకుండెను. మీరయూపిన ధైర్యమునకు తగినట్లే జయముగూడ గలిగినను సంపాదనతో నిసభయందు ప్రవేశించి యుండిన నాగును బాగుగ నుండెడిది. కాని యీ సంవత్సరముగూడ కా స న సభగొప్ప లోటుతోగూడిన బడ్జెటునుగూర్చి యాలోచింప వలసియున్నది. ఈసంవత్సరము మనముకొని నంతటికన్న ఆదాయము చాలతక్కువగ వచ్చెను. రాగలసంవత్సరము వ్యయమును తగ్గించి పోషించుట మాడగా, ఆదాయమును అమితముగ మించ నున్నట్లు కనగొనగలిగితిమి. ఇతరవేళములలో బడ్జెటులను ప్రవేశ పెట్టునపుడు ఆదాయముకన్న వ్యయము అధికముగ కనిపించినచో ఆర్థికసభ్యులు కారణములను సుబబులుల చెప్పుదురు కాని సే నట్టి సుబబులులేమియు తెలుపబాలను. మారకమునందు నానెము విలక్షణగృహము, ప్రపంచవర్తకము మందముగ నుండుటయు, మన వర్తకరేఖలులకు తగినంతరాబడి లేకుండుటయు, ఆ యే ర్ఖాటులకు మార్గము వ్యయమగు చుండుటయు ఈయొక్క వ్యయమునకు ముఖ్య కారణములు. రాగల సంవత్సరము మేము అనవసరముగ నేవయూ ఖర్చు పెట్టదలం లేదనియు నిజమగుట వాని నన్నిటిని నిలిపివేసినందు వివరములవలన తెలిసికొనగలుగును. క్రొత్తవ్యయమును ఆపుదలచేసిన మార్గ ముపయోగము లేదనియు, వ్యయము ఇతివశమంతు వానిలోనే తగ్గించుట యనవసరమనియు, ఆతగ్గుదల తృప్తికరముగ చేయలేదనియు కొంత విమర్శింపవచ్చును. వ్యయమునందు తగ్గుదలచూపుట యన సరమేయని యంగీకరించెదను. తగ్గుదలయెంత జూపినను గూడ, ప్రస్తుతమేర్పడ నోన్న లోటు పూడదు. మనశాసనసభ యీ ముఖ్యవిషయమును సావధాన చిత్తతో పరిశీలింపవలసియున్నది. గతసంవత్సరము మార్చిలో జూపిన శాఖ్యతనే యీసంవత్సరముగూడ యీశాసనసభ జూపునను విశ్వాసముతోనే నేబడ్జెటును మీర్చుదుట ప్రవేశపెట్టుచున్నాను. నూత్నము లంతు గునకు భేదాభిప్రాయములుండవచ్చును. కాని ఈబడ్జెట్లోని ముఖ్యంశములలో గాని కారణములలోగాని, సందేహముగాని భిన్నాభిప్రాయముగాని యుండదని నాకు గట్టికతోచుచున్నది.

ఇక వివరములనుగూర్చి యాలోచింతము. ఈ సంవత్సరము మనము పెట్టదలం తలంచినంత రాబడి లేకుండుటకు గల ముఖ్య కారణములను గురించెదము. గత సంవత్సరము మార్చి

నెల లో మనము బడ్జెటు సంశ్లిశించిన పరిస్థితి తెలుపడము! యధవరామము తరువాత ఆరంభమైన వ్యాపారాభివృద్ధి మరల తగ్గుదల తలంపిన జూపెను. ఈ తగ్గుదల మనరాబడికెట్లు అడ్డుపడునో యూహించుట కప్పుడు పిలువకుండెను. వర్తకము మందముగ నుండవచ్చునని తలచి బడ్జెటునందు కొంత ప్రవ్యయమును ప్రత్యేకముగ నిలువగ జూపితిని. కాని యీతలోటు గలగునని యూహించుట కక కాళము లేకుండెను. లోపలి, బయటి పరిస్థితులను తర్కించెదను. 1920 వ సంవత్సర వర్షద్రవ్య ఫలితము 1921 వ సంవత్సరమునగూడ అలాగే యుండెను. గోధుమలు జుజుబులలో రూ 6 లుండి దిసంబరులో నమూనముగ రూ 8½ లయ్యెను. తగ్గుదల విషయము మణుగు రూ 4 ల నుండి రూ 6½ లయ్యెను. గోధుమల యెగురుతలై నిరీక్షమండిననుగూడ భారతవేళము అమితముగ గోధుమలను దిగుమతి చేయుచుకొనెను. బొగ్గుగ నులవద్దయ్యుండిన గడదెడలచే, బొగ్గుల దావాము తగ్గెను. రైల్వేకు విద్యుత్బాగ్గు కొనవలసివచ్చినందున మన వర్తకమునకు లోటు గలిగెను. దేశములోని రాజకీయ, ఆర్థిక పరిస్థితులవలన వేళములలోని వర్తకము మందముగ నిలిచిపోయెను. 1921 వ సంవత్సరమునందు వర్షద్రవ్య నిష్పత్తికన్నను అతి యధుశాలముననుండిననుగూడ పరిస్థితులలో కొట్టు తగ్గించవలెను. రాబడియు గల్గింపలేదు. ఇక జాతీయమైన జాలము, తువ్వ, మధ్యయూకోపువేళములందు కలపాధికముగ నుండుటచే, ఆవేళములవారు మనదేశపువర్తకమునందీ సామానుల తెప్పించుకొనలేరని సామాన్యముగ విమర్శము అగిరియెను. మనయెగురుతులపై ఆలాశయన్నది. జూలై సెప్టెంబరు మాసములలో జర్మనీకి బంపు ఎగురుతులు మానమునకు సామాన్యముగ 1½ కోట్లరూప్యముల విలువగలివి. అక్టోబరు మాసమున ప్రారంభమై దిసంబరు వచ్చునప్పటి అర్థకోటి యయ్యెను. 1920 న మార్చిలో కొట్టగనుండిన మనయెగురుతులు 1921 మార్చికి 18 కోట్లగు దిగెను. గతజూనుమాసమున సరికి చివరకు 16 కోట్లయ్యెను. దిసంబరులో మరల 21 కోట్లయిని నిజమేగాని దిగుమతులతో సరిపోర్చిచూచిన జననరీతో యంత్యమైన 10 మాసములకును మనకు వర్తకములో 33 కోట్ల లోటు గలిగెను.

ఆదాయ వ్యయము-1921-1922

మనమొందించుకొనిన బడ్జెటుకో 71 లక్షల నిజమయినట్లు చూచితిమి. క్రొత్తపన్నులతో సహా ఆదాయము 128 1/3 కోట్లగు వ్యయమునుమారు 127 1/2 కోట్లగు ఉండునట్లును అంచనావేయబడెను. ఆదాయము 108 కోట్ల ఉండునని తలంచెదము! అనగా మొదట యనుకొనినంతకంటె 20 1/3 కోట్లు తక్కువగ నున్నది. ముఖ్యమైన విషయములనుమాత్రమే పరిశీలిం

చెదను. దిగుమతి సరుకులవలన 37 3/4 కోట్లు అంచనా వేసియు టిమి. ఇప్పుడు చూడబోకె 33½ కోట్ల కన్న సాధికముగ వచ్చేటట్లు లేదు. అనగా నుమారు 4½ కోట్లు అనుకొనిన దానికంటె తక్కువగ నున్నది. గత సంవత్సరము అక్టోబరు ఆక్రాంతిమాసలో పంచదార దిగుమతి చేయించి యుండవచ్చు ఆదాయము ఇంకా అన్యాయముగ నుండెడిది. దిగుమతికొండ మాడనున్న రాబడి యగు 33½ కోట్లలో పంచదారయే నుమారు 6 3/4 కోట్ల వలె వచ్చును.

రాబడి పన్నులకొండ వనూలైన మొత్తములో రాష్ట్రీయపన్నుల లెక్కలను జూచుకొనిన తరువాత బడ్జెటు సంఖ్య యగు 18½ కోట్ల నుండి నుమారు 90 లక్షలను మినహాయించుచు చేయవలెను. ముఖ్యముగ ఈ త్తరహిందూస్తానపు పన్నును భరింప బాలనందున ప్రస్తుతవలన 7 కోట్లు ఆదాయము అంచనావేసి యుండియు, చివరకు 80 లేక 90 లక్షల యాదాయం తెట్టట్లు చిన్నములు వచ్చు. గట్టమందుకు 372 లక్షల ఆదాయము అంచనా వేయబడియుండ 70 లక్షలు తగ్గేటట్లున్నది. అంతిమ ద్వాతీయ సమావేశములకు ఫలితముగ చివరవేళము, పరివరములలో నల్లమందుఖర్చు తగ్గునట్లుతోచుచున్నది. రైల్వేలో ఆదాయము తగ్గినది. గత కొలదివారములలో బతులుదేసిన సమ్మెకట్టులవలన స్థితి మరింత నష్టపాదకముగ నున్నది. ఆదాయము 87 కోట్లందునని తలంచుచుంటిమి. ఇప్పుడు 83 కోట్లతో తృప్తిపడవలసియుండును. రైలు ఆదాయము తక్కువగుచున్నను, వ్యయమును తగ్గించుటకు పిలువకున్నది. నేలబొగ్గు విశేషముగ నీదేశమునందు వీరకనండు. ఈదేశపు బొగ్గుకు ధులు హెచ్చుగ పెట్టికొనుటయు ఇంగ్లాండునుండి యితరదేశములనుండి తెప్పించుకొనుటయు తటస్థమయినందున బడ్జెటు అంతెలకన్న 7½ కోట్లు అధికముగ వ్యయముచుండట్లు హిందూకు కవకాలము గలదు. రైల్వేబడ్జెటులో మొత్తమునూడ 13 కోట్లు నష్టమండెట్లున్నది. రైల్వేలు కట్టింపబడినతరువాత వారికి మిగులునది 2½ కోట్ల లోటు. ఇట్టిలోటు కలుగుట కిది మొదటిపర్యాయము. పోష్టులు, టెలిగ్రాఫులు చూతము: గతసంవత్సరము మదింపువేసినదానికంటె ఆదాయము 1½ కోటి తగ్గెను. ఆదాయములో 35 లక్షలు గతసంవత్సరము హెచ్చించిన రేట్లవలననే కలిగెను. ఈశాఖ లోటుతో పనిచేయుచున్నది. పోష్టు టెలిగ్రాఫ్ డిపార్టుమెంటుమీద ఈసంవత్సరమునకు 90 లక్షల నష్టము గలగును. వైన చెప్పిన 20 కోట్లనష్టమున కీకారణములన్నియు లోడ్పడుచున్నవి.

వ్యయ భాగము జూతము. వైద్యశిక్షకుల ఈ సంవత్సరము 127½ కోట్లు వ్యయపడుటకు మనము గతసంవత్సరము మదింపు వేసితిమి. ఈ సంవత్సరము తీసికొనిన రూపాయ ఋణములకును లండనులో తీసికొనిన ఋణమునకును వడ్డీ నిచ్చుటకు మనము 2కోట్లు అధికముగ వ్యయపడువలసియున్నది. సైనిక వ్యయముకొండ 62.20 కోట్లను ప్రత్యేకించెతిమి. రాగలసభకు జ్ఞాపకముండును. వజీరుస్థానమునకు 3 కోట్లను వైసికలను బంపి నేయుటకు కోటి యు వ్యయమయ్యెను. వజీరుస్థానమునందు 1920-21 సంవత్సరమునందు పోరాటము ప్రారంభమై, అందువలన 6½ కోట్లు వ్యయమయ్యెను. సైనికవ్యయములోని యీవ్యయములన్ని విషయములను తగ్గించుట యనవసరమని తలంచుచున్నాను. ఆహారవద్ధి, ఖర్చుల పెంచువెలిగినవి. వజీరుస్థానమువద్ద పనులుండిననుగూడ ఆదాయము 2½ కోట్లకు మించకుండులాగున మేము ప్రయత్నము చేయగలిగియుంటిమి. బడ్జెటులో ప్రత్యేకింపబడిన 62½ కోట్లకుగాను 65 కోట్లు వ్యయమయ్యెను. భారతవైసికల కింకలములను ఫిలవనులను జూపిచేయుట రాష్ట్రీయ వైస్యముల నేర్పాటు చేయుట తప్ప వైసికాశాఖయందు దింకేమియు శాశ్వతమగునట్టి యధికవ్యయ మేమియు చేయలేదు.

నిజము శాఖలో సాధిక వ్యయమైయుండుట యంత యాలోచనయాంశముగాదు. ఈయధిక వ్యయమునకు గట్టి మొంటి గ్రాంటులను ప్రభుత్వమువారు కొనినపుడెల్ల శాసనసభ వారికి కలిచియే యుండెడిది. ముఖ్యముగ మారకములవలన నష్టము గమనింపదగిన యంశము. ఇతి కేవలము సర్దుబాటులతో గూడిన యంశము మనలెక్కులను సర్దుబాటు చేయు విధమునకును, జతగు విధమునకును గల భేదములకై రైల్వే, పోష్టు, టెలిగ్రాఫ్ శాఖలలో వ్యయభార మధికమైనది. మారకము 1 పిల్లింగు 8 పెన్నులుండునని నేననుకొంటిని. అది యూహనయేగాన జ్యోతిషముగాడు. దిసంబరు 1920 లో విలువ 1 పి 7 పెన్నులులేక 1 పి 8 పెన్నులు ఉండెను. మారకము సెప్టెంబరులో 1 పి 8 పెన్నులయ్యెను. ఇర్మకు నానెముల విలువ తగ్గినందునూడ 1 పి

(2) ఇక ఖర్చు తగ్గించుటవలన వాటి యంతవలన పూర్తిచేయగలము. విశేషవ్యయము వైద్యమునకు, అవివయవైద్యములను యిదివరకే విశేషకరించియున్నాము. అనవసరముతోచిన వివయములలో ఖర్చు లిదివరకే తగ్గించియున్నాము. ఇంకను తగ్గించుటకు వీలంతదని నేనను. ఖర్చు తగ్గించువివయము విచారించుట కొక కమిటీ నియమించి యున్నాము. ఇందు వివయములో కొద్దిలో నొక స్టేట్ మెంటు యబడునని నీవిలాకాఖలో యొకమిటీవా రేమియు తగ్గించుటకు వసయొండదు. అది 20 కోట్లకంటె యెక్కువకు విదేశాలకు, అందునన బడ్జెటు వేయునప్పుడు ముఖ్య రాబోవు సంగతి తులనై నాథాపడి వేయగూడదు. ఇప్పుడు జరుగుచున్న ఖర్చుల ప్రకారమవివరించేయవలెను.

(22) ఆదాయము ఖర్చులలో నిల్వ పన్ను కట్టిన పట్టుబడి కాగితాలలోని కేల మార్పు విషయము నులభము చేయు రాదు. అనికొంత భుగగా వినియుంటిని. స్థిరముగ నుడువెనిలు భవనములు మొదలైనవాటికి పట్టికాలపువారు మాత్రమే గొప్పతన నియంత్రణ? ఇందుకు జవాబు అట్టిఖాసాసంకల్పిత మేమియు కదరా వేయలేదనియె ధర్మముఖ్యపట్టణము గంగా ఈ చేయు విషయమున పట్టుబడి ఆదాయముగానుండి యిదివరకు ఖర్చు నియమించి యున్నాము. ముబద్దతులే శివనాథ్య, పెట్టు బడికాఖ రెట్లున్నాడు ఇది వర కే మనము ఆ పన్నులపై ప్రభుత్వమున్నాము. కాన ఈవిషయమై వి శేష చర్య తీసుకొనవలెను. ఖర్చు ఎట్లుచేసిన ఆ పన్ను అగుచునే యున్నది ఇది కాకిముకలముతో తీర్చవలెను.

(24) కావున ఇంతవరకు 2 సంవత్సరము మాపించితిని మొదటికి కొట్టుపూర్తిచేసికొనవలెనని నియమము వీలవలెను. రెండవది, ఖర్చు కట్టే తగ్గింపు మార్గము కలదు. ప్రతి ఆదాయము వృద్ధిచేయక తప్పదు ఇందుకు రంతుపద్ధతి లున్నవి. మొదట మన వ్యాపారకాఖలలో ఆదాయము ఖర్చుచేసే వరి పోవుటకు చేయుట రెండవది తన్నుల వృద్ధిచేయుట మొదటి దానిలో రైలు ప్రయాణములకు చార్జీ మార్పుచేసి 6 కొట్టు సంపాదించవలెను. రైలింగ్రాం ఛార్జీ ఇదివరకే మార్పుగా జున్నదిగాన వృద్ధిచేయవలెను. అదియును ఆ కాఖకు కావలె నీవది ఆ కాఖ సంపాదించుచునే యున్నది. ఇక పోస్టులో మార్గము వృద్ధిచేయవలెను. క్రిందటివర్సకు ప్రాప్తమున పట్ట గా మిగిలినప్పుడు కలదు. నిరుత్సాహము వృద్ధిచేయవలెను కాఖము కలగలేదు. 3/4 అనాచీవలన 10 లక్షలు మార్గము లాభము వచ్చెను. ఇందులో లాభముకంటె ఎక్కువగుచున్నది మార్గములకు జాప్తి ఆయనది. పోస్ట్లకు చాకగానుండుట మంచికే కాని అవసర ముచేర వృద్ధిచేయక తీరదు. ఇప్పుడు కాధలు ఒక్కొక్కటి అర్థజాచేయవలెను. అర్థజా, ము కా గా నీ క క ను తీసికేసి 2 1/2 రులముల క వరు వక కు ఒక అణా, పైన ప్రతి 2 1/2 రులములకు ఒక అణా వృద్ధిచేయవలెను. ఇట్లు వృద్ధిచేసిన ప్రపంచములోకల్ల ఇండియాలోనే పోస్టుచార్జీ చవుకయినదియని గ్రహించవలెను. ఈపై రెండుకార్యములవలన 7 కొట్టు 60 లక్షలు పూర్తికాగలను. ఇక 24 కొట్టు 16 లక్షలు లున్నది.

పన్నులవృద్ధి

(25) ఇక పన్నుల వృద్ధిచేయువిషయములో టాక్సు చేయవలెనని కచ్చములొకకు దా వ్యాపారమునకునవ్వములేకుండా వృద్ధిచేయుట యెట్లును. ది క్లిష్టమనన్య. కష్టమునవ్వపై కన్ను పొరును. ఈ విషయమై ఆర్థికసంఘమువారు విచారించు చున్నారు. ఇప్పుడింతవరకు రాక్షస్సో వారిపోర్టు వచ్చు వరకు చేదియుండవలసివది. కాని వారిపోర్టు యెట్లున్నను, ప్రభుత్వమునా రెట్లు నిర్ణయించినను ఆదాయము వృద్ధిచేయుట ముఖ్యవనకముగాన పన్నులు వృద్ధిచేయక తీరవు. కావున ఏకైకమైన పన్నుల మార్పుచేయవలెను ప్రక్క యిక్కడరాదు అయితే చేరనమునంతవరకు ప్రస్తుత ఆర్థికపద్ధతిలో మార్పు మియు రాకుండునట్లు తయారుచేసితిమి.

(26) (1) ఇప్పుడు దేశముకి వచ్చాములపై 100కి 11 వున్నవన్ను లన్నియు 15 కు మార్చినవలెను. బట్టపై ఎక్సైజుద్యూటీకి 3 1/2 నుండి 7 1/2 కు మార్చినవలెను. ఈ రెండింటిన 5 కొట్టు 45 లక్షలు రాగలదు. ప్రపంచవ్యాప్తముగా నున్నాము గాక దిగుమతి, పన్నుకు పరిహారముగా ఎక్సైజు జూట్టి వేసితిమిని ఎవరైనా అవకాశము.

(2) యంత్రములు, ఇనుము, ఉక్కు, రైలు పాము నులు మొదలైన వానిపై 100కి 2 1/2 యుండెడిది. ఇప్పుడు 100కి 10 వరకును చేయవలెను. ఇందువలన 4 కొట్టు 5 లక్షలు రాగలదు.

(3) విద్యేముల సంకీర్తనపై వర్షాన పైన 100కి 15 చేయవలెడిది. ఇప్పుడు 25 చేయవలెను. అందువలన 2 కొట్టు లున్నవి.

(4) నిప్పు పై 20 మి.క 18 అణాలున్ను ఇప్పుడు 2 1/2 రూపాయలు చేయవలెను. ఇందువలన 95 లక్షలు వచ్చును.

(5) ఇండియాకి తీర్చినాయిలు పైన గాలనుకు 1 అణా వచ్చునని విదేశీ వానిపై 1 1/2 నుండి 2 1/2 కు మార్పుచేయ వలెను. ఇందువలన 95 లక్షలు వచ్చును.

(6) మార్పుపై యంత్రవరకు పన్నుండెడిది కాదు ఇప్పుడు దిగుమతి నుండి 100కి 5 వరకును చేయవలెను ఇందువలన 90 లక్షలు వచ్చును.

(7) ఇంతవరకు 10కి 20 వరకు ఆదాయమున పన్నులు భరించుచుండి వస్తువుల వ్యాపారము మధ్యతగ్గినను ఇప్పుడు మార్పుచేస్తున్నది. దానిని 100కి 20 వరకును మార్చినను వచ్చును ఇందువలన 75 లక్షలు వచ్చును.

(8) బ్రాండ్లపై మి.కా.తా. పన్నులపై 100కి 20 వరకును మార్పుచేస్తున్నది ముగ్గురు 20 లక్షలు వచ్చును. మొత్తము కష్టము పై 14 కొట్టు 90 లక్షలు వచ్చును వృద్ధికాగలదు.

(27) ఇన్ని చేసినను యంత్రము 9 1/2 కొట్టు లోటు కను దుచున్నది కావున ఇంకొకటాక్సు నూపకుటాక్సు వృద్ధిచేయవలెను. 80 వేల అణాయము లోపలివానికి వృద్ధిచేయ కలవలెను. 80, 70 వేల వరకు గూతముకు 14 వైసలనుండి 15 వైసలకును 40, 50, వేలవరకు 16 నుండి 18 వైసలకును వృద్ధి చేయవలెను. నూత్రాక్సు 4 అణాల రెటుది 6 అణాల రెటు కుమార్చవలెను. మొత్తమున యందువలన 2 1/2 కొట్టులభవము రావలెను.

(28) ఇప్పుడు మనకు కలిగిన వస్తువులను ఉప్పుపన్ను నూడ మార్పుపట్టే తగ్గింపు కాదు. ముగ్గురు 1 1/2 నుండి 2 1/2 రూపాయకి మార్చినను వలెను. మనకి సంకల్పము మూడు 9 అణాలు ఖర్చు అవును. ఇందులో కచ్చము అట్టే కలుగును. ఇందులో మొత్తము 5 కొట్టు రావలెను. ఉప్పుపన్ను, ఉప్పుపన్ను తీర్చి జానుండియు అందులోకి వచ్చును

(29) అక్కిరాదాయము వరకు 29 కొట్టు లెక్కించెడిది. ఇది 3 కొట్టు లోటు వచ్చును. వ్యాపారముగ యంత్రా కి కొట్టు పన్ను వేయవలెనని యిప్పుడు డింకెడి పై నేనుట మంచిది కాదు. గాని కొట్టులో యి.కా.టు పూర్తిచేయ ప్రయత్నింప వచ్చునని నవ్వము వాటిలాను.

(30) ఇంతవరకు పన్నులను ఆదాయము మిగిలి పోవుచుండెడిది. లాభమును ఖర్చుపెట్టుటలేదని గొప్పతనం ఖండించు చుండెడివారగున యిప్పుడు మనపని యప్పుల పాలయినది. 4వ స్థిరములనుండి 50 కొట్టు లోటుకచ్చినది. నవ్వము లింకా వృద్ధిచేయుట చాలావచ్చుచున్నది.

(31) ఇంతవరకు పట్టుబడి వాకేలు జరుగుచున్న వన్నులలో 30 కొట్టులను రావోపువర్సకులో 58 కొట్టులను పూర్తి కావలసి యున్నది.

(32) రాష్ట్రము ప్రభుత్వములకు గూడ కొట్టులుగానే యున్నవి. కొన్ని మనకు ముందుగానే వాధాపడెను. కొన్ని వనర్ధ యప్పుతీసి కొనెను మొత్తమునకేంద్ర ప్రభుత్వము, రాష్ట్రము ప్రభుత్వములు లసి 45 కొట్టు లోటు పూర్తిచేయవలెను. ఇందుపై మూడు 15 కొట్టు లిల్లర వనర్ధయినవి. మిగిలినవానికి రూపాయ అప్పులుచేయ కలసివచ్చినది. ఇండియా లోను అందనులలోను మొత్తము 72 1/2 కొట్టు అప్పుచేసియు న్నాము. ఇదిచాల యధికమైనను అప్పు ఇదంతయు లుగుట ఆకర్షణము.

(33) రావోపు సంకల్పము విషయములో 2 1/2 కొట్టు కాక రాష్ట్రప్రభుత్వముల లోటులో గూడ మూడు 10 కొట్టు పూర్తిచేయవలసి యుండుంది. 1922 యంత్రవర్సకులకు 8 కొట్టు కావలెను. రైళ్లకు 1 1/2 కొట్టు ధర్మముఖ్యపట్టుము 2 కొట్టు కావలెను. మొత్తము 4 కొట్టు తగ్గించవలెను రావోపువర్సములో 23 రైళ్లపై కొట్టు మార్గము పెట్టుబడి ఖర్చు పెంచెడిది, ఇదియంత ఇప్పుడున్న రైళ్లకు కాగు చేయుటకే సరిపోవును. కొత్తరైళ్లకునామురేదు.

(34) ఇదియన్నియు పూర్తిచేసికొనుటకు గాను 25 కొట్టురూపాయలు యిండియాలోను 175 లక్షల పాము ఇంగ్లండులోను అప్పులు చేయుదుము కావున మొత్తము 51 1/2 కొట్టు అప్పుచేయుదుము.

(35) ఇక గొట్టెటి ఆఫీసేట్లపట్ల భవనముగతి గూడ బాగ్రతగ మార్చవలెను. తీనిపై మార్గము ఆధారపడియుండును. అటుగూడ 5 కొట్టు 28 లక్షల పాము లోటువచ్చి యున్నది ఇందుకు 3 1/2 కొట్టు 55 లక్షలు అప్పుచేయవచ్చును. మిగిలిన ఇండియానుండి వంతెనవలెను.

రాష్ట్రముధనము

రాష్ట్రముల విషయము వారి వ్యావర్తకమున్నది గాన నేను మాట్లాడ నక్కరలేదుగాని వాటిగూడ లోటులు వచ్చినందున మనకును నష్టముకలుగుచున్నది. అందుచే కొట్టిగా చెప్పవలెను. సంకల్పరాతమున వారికి 16 కొట్టు నిలువ యుండెను. సంకల్పకాలమున 5 కొట్టు మార్గము యందునని యెంచుకొన్నాడు. వారు స్వంతమునకు వచ్చును చేయుచు

న్నను లోటులు కలుగుచునే యున్నవి. వ్యావర్తకము వారికి మొత్తము 8 కొట్టులలోను కలుగును. జును చున్న సంకల్పము కాగానే మనవద్దమున్న వారి వైకమంబుయు నాఖ రుకాలము. కావున నికొకాన నెను చెప్పినదంతయు చూడగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు మనకు కలసివచ్చినది తగ్గించువిషయము దుర్లభమని తేలగలదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల కష్టములతోరే మెప్పునుతి ర్వానములిరిగి విచారణచేయవలెనని చాలయంది కొర మున్నారు. ఇది యెట్లున్నను కొట్టిగా రాష్ట్రప్రభుత్వము లతో సంప్రదించి వీలయిన యేగాటులు చేయుటకు యత్నిం కుము.

చిరకమ మనకును రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకును గూడ కష్ట సంకల్పమున చెప్పక తీరదు. అయితే రెండు విషయములు జ్ఞాపక ముంచుకొనవలెను.

ఇండియా వ్యాపారము మాకము ప్రపంచముతో చేరి నది. ఇది జ్ఞాపకము లేకుండ నేమిచేయ నెంచిన విషయ ముందలగును. రెండవది ఇంకొకటి తోనాపే ముముగూడ యందమునలి కష్టము లప్పుడే పోవునని యెంచెడిమి. యంత్రా జోలేదు. కావున యంతరక్షణలకు వచ్చిన కష్టమునే మనకును కలిగినవి. ఈ కష్టముల తప్పించుకొన వలె నన్న యంతరక్షణలలో వారు జేయు వల్లే మనము గూడ చేయవలెను. ఇంతరక్షణలలో ఖర్చున బట్టి ఆదాయ మును వృద్ధిచేసికొని యత్నించుచున్నాడు. ఇంతవరకు ఇండియా ఆర్థికస్థితి ప్రపంచమున గొప్పతనముగనుండి. ఇందువలననే గానకే గొప్పతనముగూడ వచ్చినది ఈ గొప్పతనం నిలుపుకొన వలెనని నుడల పూదగ్గముల కనుమలయిన యావధమును పెట్టనే వాడవలెను.

డిబుయు. ఎం. హెయిలీ

1. 4. 22

పన్నుల మార్పుచేయుటకు చట్టము

ఉప్పు, ప్రత్తి, దిగుమతులు, రహదారిపై పన్నుల మార్పుచేయుటకును కేరొసిను నూనెపై పన్ను విధించుటకును ఆదాయపుపన్నును నిర్ణయించుటకును భారతప్రభుత్వమునా లొకచట్టమును ప్రవేశ పెట్టుచున్నాడు. ఆచిట్టనుండి దీవిషయములు కలవు.

బిల్లు

ఉపోద్ఘాతము

బ్రిటిషు ఇండియాను/తయారుచేయబడుచున్నట్టియొక భూమార్గములగుండా బ్రిటిషు ఇండియాలోనికి దిగుమతిగా బ దువాన్నట్టియు ఉప్పువైకన్న పన్నును మార్పు చేయుట కును; 1894 సంపు దిగుమతుల పన్ను చట్టమును, 1896 సం. ప్రత్తిపన్ను చట్టమును, 1898 ఇండియా రహదారిపన్నుచట్టము నున్నా సవరించుటకును; కేరొసిను నూనెదిగుమతిపై పన్నును విధించుటకును, ఆదాయపుపన్ను చట్ట నియమించుటకును ప్రె) టుపన్నును లోలగించుటకును ఈచట్టముదోషపడినది.

పైనదెలిసిన కార్యము లొనర్చుట అవసరముగా ఈ క్రింది చట్టముగావింపబడినది.

(1) ఈకాశము 1922 సంపు ఇండియా ప్రభుత్వ ఆర్జునని వ్యవహరింపబడును.

(2) ఈ కాశము బ్రిటిషు ఇండియాకంతకును వర్తిం చును. 4 గుక్కనుకల్పు కాశమును శంఖోలు పరగజాలకు గూడ వర్తింతును. 4, 6 గుక్కను మిగిలినవంతయు బ్రిటిషు రెవెన్యూస్థా నమునకు గూడ వర్తింతును. 3, 5, 7 గుక్కలు 1923 సం. మా ట్చి 31 క తేదీవరకు మార్గము వర్తింతును.

2. ఉప్పుపన్ను సెట్టబడియుట:— 1892 సం. ఇండి యను పాల్కుబట్టనందలి 7 గుక్కను ప్రకారము సభాపక్షాధీను గవర్నరు తీసుకొనగాలి, బర్మానీదెనుంకల్పు మిగిలిన బ్రిటిషు ఇండియాలో వయారుగా బడినట్టియు దిగుమతిచేయబడినట్టియు ఉప్పుపై పన్నును విధించు సభికారము కలుదుగాన 1922 సం. మార్చి 31 వరకు విషయమునండియు అట్టి ఉప్పులపై 8 1/2 గా నుల బడివుకల బులుకుకల రెండు రూపాయలవరకు పోష్యన మంకము విధించుట గ్రహించవలెను.

1 అనుబంధము చేజి తరువాయి

ధీర్ఘి తీర్మానము

గాంధీ యభిప్రాయము

(విస్తృత రీతిలో)

శాసనాభిప్రాయము

ధీర్ఘ తీర్మానము బహిరీ తీర్మానమున మహావిషయమున సవరించెను. స్వచ్ఛాత్మల రక్షణార్థమున నట్టియు (డిఫెన్సివు) చట్ట నిర్మాణమున నట్టియు (ఆఫెన్సివు) శాసనోల్లంఘనమునందర్భమున ధీర్ఘ తీర్మానముచే రాష్ట్రీయ సంఘములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమియ్యబడెను. ఈ స్వాతంత్ర్య మియ్యబడిన తోడనే రాష్ట్రీయసంఘములట్టి శాసనోల్లంఘనమునకు గడంగవలయునని దానియర్థముకాదు. అట్టి శాసనోల్లంఘన మన సరముగు, పరిస్థితులేర్పడినప్పుడును, అందులకు అత్యవసరముగా కార్యరూపిత్య తత్వము రాష్ట్రీయసంఘము గాఢముగ నాటుకొనినయెడలను రాష్ట్రీయసంఘము వారి స్వాతంత్ర్యము నుపయోగించుకొనవచ్చును.

నవంబరు మాసమున మొదటిసారి విడిచిపెట్టినట్టియు బహిరీతీర్మానముచే నాపివేయబడినట్టియు రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము ధీర్ఘ తీర్మానముచే తిరిగి రాష్ట్రీయసంఘముల కియ్యబడినది. చాలవరకు గాఢాలోచనమొనర్చి తప్పకనిరవచ్చిన గాని రాష్ట్రీయసంఘము తీహత్తును ఉపయోగించకాదని నేను నలచా నొనరించెను.

శాంతి సేనలు

వాతీయ మహాశా వాదానము నందొక్క విషయమందు నమ్మకములేకపోయినను అట్టి నమ్మకములేని వారిని కొంతవైద్యమునండి తొలగించెదము. వ్యక్తి శాసనోల్లంఘనమునకు గడంగక పూర్వము ప్రతిరాష్ట్రీయమునకు రక్ష గృహమును సర్దుకొనవలెను, దౌర్జన్యము మహాకృష్ణములను ముడువవలెను గన్వింపవలెను నమ్మకమును స్థాపించవలెను. ఇట్లు చక్కచేతుకొనినయెడల రాష్ట్రీయ సంఘములకు ఎక్కడ బలమువచ్చును. మొత్తముగా జూచినయెడల దౌర్జన్య రాహిత్య సిద్ధాంతము నందు జేరము చాలవర కల్గివచ్చి నొందిన విషయము సత్యమే విషయ ఇంకను అభివృద్ధి కందుటకు తావులేదు. సమిష్టి శాసనోల్లంఘనమునకుగాని వ్యక్తి శాసనోల్లంఘనమునకుగాని సంపూర్ణ వ్యర్థత రాహిత్య మత్యావశ్యకము. అదంతయునూ శాసనోల్లంఘనమునకు గడంగకాదు. శాసనాభిప్రాయ మొనర్చి కొత్తనుగాని కెటులనుగాని దెబ్బనెత్తుదు చాలమంది ప్రజలు సమామాముగా వారివెంట జనరాదు. ఇంకను నడువ వలసిన విషయములు చాలగలవు. రాష్ట్రీయ సంఘములవారికట్టి అధికారము బాన్సును తొందరపడి ఈ కొరతను గడంగకాదని నేను నలచా నొనరించెను.

బహిరీ-ధీర్ఘ తీర్మానముల వ్యవధి.

ప్రశ్న:—బహిరీ సమావేశముచే నాపివేయబడిన కొన్ని కార్యములు ధీర్ఘ సమావేశము వారిచే తిరిగి సాగించుట కనుమతి యొసంగబడెను. ఈయెడల సమావేశములకును మధ్యస్థానము కొలది వ్యవధిలోనే ఆపివేయబడిన కార్యముల తిరిగి సాగింపవలయునని పరిశిష్ట తేర్పడినదా?

ఉత్తరము:—ఈవిషయమై తీర్మానమునందే గలదు. బహిరీ తీర్మానమునందు సమిష్టి శాసనోల్లంఘనమునకు చాల కఠిన నిబంధన లేవనెత్తబడెను. అతీర్మానమునందు కత్తి శాసనోల్లంఘనమును గుర్చి వేయగ వలెననియెను. ఈ శాసనోల్లంఘనమును సాగించుటకు అర్హులు కేయవరకు మాత్రమే నిలపియుండవలెను. దేశము నందలి స్థితిగతులను దెలిసికొని విశదించుటకు గాను కార్య నిర్వాహక వర్గము వారిట్లు గావించి నది అందువలన నుచితమగుచున్నది. అందులకుగాను బాతీయమహాసభాసంఘము వారి యభిప్రాయమును గొనుటకు వారాంఘ సమావేశమును గావించిరి. బాతీయ మహాసభా సంఘమువారు తాము స్వయముగా, వ్యక్తి శాసనోల్లంఘనమునకు కాలిగ్గ నుము తేయవలెనని బహుశాకార్యమును రాష్ట్రీయసంఘముల యధికమొనర్చిరి. ఈసంఘమువారేమొనెనైనదో నాకు తెలియదు. వెంటనే వ్యక్తి శాసనోల్లంఘనమునకు గడంగరాదని నేను నలచానిచ్చిన విషయము మీకు తెలియను. కాని ఏకావ్రత్యము వారైనను తమరాష్ట్రీయమునందు దౌర్జన్యము దలచునదియు, కాంగ్రెసు నియమములన్నియు నిర్వహింపబడిన వనియు నమ్మినయెడల నా రాష్ట్రీయమునకు వ్యక్తి శాసనోల్లంఘనమునకు గడంగు హక్కుగలదు. అందుచే నాతీయ మహాసభాసంఘమువారు వ్యక్తి శాసనోల్లంఘనమునకు గడంగ

గుట కీవ్యవధిబాట నాటాలదా, ఇంకను బాలకాలవ్యవధియుండకలే అను విషయములను తీర్మానింపలేదు. దీనిని ప్రతి రాష్ట్రీయమువారు తమతమతామే నిర్ణయించుకొనవలెను. రాష్ట్రీయసంఘములవారు తమ హక్కులను గురించి పట్టుకలతోడ నున్నార. శాసనోల్లంఘన విషయమున తమ వ్యవహారములను తాము సమర్థించుకొనుటకైని ఇతరులు కంకించుట వారికిష్టములేదు. అందుచే కాంగ్రెసు సంఘమువారు రాష్ట్రీయసంఘములకు స్వాతంత్ర్య ప్రదానమును నిరోధించాలకు.

మూడవ హెచ్చరిక

ప్రశ్న:—మిమ్ములను భగవంతుడు మూడవ పర్యాయము హెచ్చరించిన తరువాత నుడ నింత త్వరలో తిరిగి రాష్ట్రీయ సంఘములకు స్వాతంత్ర్యము నిచ్చిరేమి? ఈ స్వాతంత్ర్యము సంయుక్త పక్షగణాలవారు సరిగ నుపయోగించుకొన బాలకతో యిది గదా?

ఉత్తరము:—భగవంతుడు మూడవ హెచ్చరించుటచే నేనెప్పుడు సమిష్టి శాసనోల్లంఘనమును మానివైచితిని. నేనికనమిష్టి శాసనోల్లంఘనమునకు దిగుటకునుండు ఏమిదపర్యాయము లాలోచించెదను. రాష్ట్రీయసంఘముల స్వాతంత్ర్యము తాత్కాలికముగామాత్రము తొలగింపబడెను. వివిధ సంఘములపై కాంగ్రెసునకు నున్న బలముబడియును రాష్ట్రీయసంఘము లెంతవరకు కాంగ్రెసువారి యాజ్ఞ ననుసరించుకొనుటకును, తాత్కాలికముగ నట్లుజేయుటకును. రాష్ట్రీయ సంఘములు ప్రశంసార్హముగ కాంగ్రెసు ఆజ్ఞను మార్చి తాల్చినవి. తిరిగిరాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్య మియ్యబడునయెడల రాష్ట్రీయ సంఘములు అసంతృప్తి నందుదు. రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్య మియ్యబడినయెడల చారిత్రాత్ విషయములు సంభవింపవలెనని యెంచిన నుడువగలరా. కాంగ్రెసు దృష్టిపథమున జూచినయెడల చారిత్రాత్ మాత్రము చాలకీద్రముగ ఖండింపబడెను. ప్రజాసామాన్య దృష్టితో జూచినయెడల చారిత్రాత్ మాత్రములేరదు ప్రభుత్వమువైదు కాంగ్రెసువైనను సమానముగ గలదు. దౌర్జన్య రాహిత్యమునందు సంపూర్ణ నమ్మకముగల ప్రజాసామాన్యము ప్రభుత్వమువారు ఉద్దేశ పూర్వకముగా రంగమునండి తొలగించిరి. సామాన్యదృష్టిలో దిలకించినయెడల నీవిషయ వ్యవహారమున సామాన్యమైన దెబ్బ యు లేదు. ప్రజలగుంపులు ఉద్దేశపూర్వకము అట్టివియున వృత్తి గోరక్ష పురమునందును భారతదేశమునందును మాత్రమే జరుగునని గాత్ర ఇట్టి విషయము లిదివరకు ప్రపంచమునన్ని వోట్లను బిగెను. కాంగ్రెసువారు దౌర్జన్య రాహిత్య సిద్ధాంతాలంబు కలు గావున వారు దీని నిట్లు ఖండించిరి.

స్వరాజ్యమెప్పుడు వచ్చును.

ప్ర:—కాంగ్రెసు నిబంధనల ప్రకారము యజ్ఞమును అభివృద్ధి నొందినయెడల సెంతకాలమునా స్వరాజ్యమును పొందవచ్చునని మీరు దలచెదరు?

ఉ:—ఎంతకాలముపట్టునో దెలిసికొనుట కష్టము. ఇంతకాలములోపల స్వరాజ్యము సంపాదించవచ్చునని నిర్ణయించుటకు చాల విషయములు నాకు గన్పించుచున్నవి. ఇంతకాలము నకు స్వరాజ్యము వచ్చునని యనుకొనుటకు వీలులేని కొన్ని విషయములు గూడగలవు. అందుచే నిదమిద్దరుని దెలుపుట కష్ట సాధ్యము.

ప్ర:—మీరు మీయాదేశకత్వపు (డిప్టీ కమిషన్) అధికారమును ఎప్పుడైతే నుపయోగించిరా?

ఉ:—ఎప్పుడును ఉపయోగింపలేదు. అట్టి అధికారము నుపయోగించుటకు అర్హులను రాతేను. ప్రభుత్వ నిత్యంధవిధానములన కాంగ్రెసు వ్యాపారమూపబడినపుడు మాత్రమే ఆ అధికారము నుపయోగింప వలెను.

ప్ర:—మీరు అరెస్టు జేయబడినందుకొనుదు. అప్పుడు మీరు మీతరువాతి వారిని నియమింతురా?

ఉ:—తేను. అట్లు నియమించుటకు నాకట్టి అధికారములేదు. కాంగ్రెసుధారాత్ముగ కార్యకర్తలూ మొనర్చుచుండుటచే అట్టి అధికారము నుపయోగింపవలసిన సమయము నాకు తలపడినది.

మూర్ఖ ఇంజియా రైల్వే సమస్య

కొన్ని కొన్ని స్థేమలులో పనిచూపవలయు తిరుగచేత చున్నార. ప్రయాణికులబండ్లు జాగ్రబండ్లు అధికముగ నడచుచున్నవి. కార్యకులపట్ల దౌర్జన్యము చేయువారు అరెస్టుకాబడుచున్నారు. పరిస్థితులు సౌమ్యముగ నున్నవని రైల్వే ఏజంటు ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీన ప్రకటించుచున్నారు.

ప్రాథమిక పాఠ్యాయుల జీతము.

పల్లి నెటి బిల్ వారు యాక్రిండ్రి ప్రకటనమును ప్రచురించుచున్నారు.

ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాయుల జీతముల హెచ్చించు విషయమై ప్రభుత్వమువారు కొంతకాలమునుండి ఆలోచించుచున్నారు. లోకలు బోర్డులకు సంబంధించిన శాతకాలయందలి ఉపాధ్యాయుల జీతముల నిమిత్తమై ప్రభుత్వము వారికి ఎట్టిసంబంధము లేదు. ఆయినను, లోకలుబోర్డుల ఆదాయము తక్కువగాయిండుటచేతను, ఉపాధ్యాయుల జీతములను వృద్ధిచేయుట ఆవశ్యకతగుటచేతను 1920-21 సంవత్సరమున ప్రభుత్వమువారు ఉపాధ్యాయుల కొక్కరికి 4 రూపాయల వంతున జీతము వృద్ధిచేయుటకు కావలసినంత మొత్తమును లోకలు బోర్డుల కిచ్చుటకు కాక్ష నుచేసిరి.

అతామును తక్కువగా నున్నదనియు, ప్రతిసంవత్సరము ఇంతమొత్తమే ప్రభుత్వమువారివచ్చు చుండవలయుననియు లోకలుబోర్డులు ప్రభుత్వమువారికి అర్హులు పంతుకొనుచున్నవి. ప్రస్తుతపు అధికారిపీఠాల ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు ఇట్టి సలహాను ఆమోదించుట కెంత మాత్రమువీలులేదు. ఆయినను శాసన సభ్యులు మంజూర చేసినచో నందు ఇష్టమైన మొత్తములో సగము మొత్తము లోకలు బోర్డుల కిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొనినారు. మిగిలిన సగము మొత్తమును లోకలు కబోర్డులవారి సంరక్షణకొనవలెను.

గ్రాంటులు పొందు ప్రాథమిక పాఠశాలల కీర్త్యులకు టీచింగు గ్రాంటునుకూడ వృద్ధిచేయవలయునని అర్హులు పంపబడినది. ప్రభుత్వము యాక్రిండ్రి విధముగ గ్రాంటులను హెచ్చించుటకు తీర్మానించిరి.

పాఠశాలలు—కొత్తవి

ట్రెయినింగు పొందని ఉపాధ్యాయులు.

లోయరు ఎలిమెంటరీ	రూ 48	రూ 48
హైయరు ఎలిమెంటరీ	రూ 48	రూ 72
కళందరి	రూ 48	రూ 96

ట్రెయినింగు పొందిన ఉపాధ్యాయులు

లోయరు ఎలిమెంటరీ	రూ 76	రూ 84
హైయరు ఎలిమెంటరీ	రూ 92	రూ 96
కళందరి	రూ 168	రూ 180

ఇందుకొరకు 2 లక్షలు ప్రత్యేకించబడినది. ఈభర్చును శాసనసభవారు ఆమోదించినగాని ఇట్టి ఏకపాటు చేయుటకు వీలుండదు.

రాష్ట్రీయ శాసనసభలు

వంగ రాష్ట్రములు

వంగ రాష్ట్ర శాసనసభలో యీనెల 1వ తేదీన గా.కరు గారు బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టిరి. ప్రభుత్వప్రతిష్టకు లోపము కలగకుండ భర్తలను లెగించుటకు వీలులేదనియు, ఇండియా కార్యదర్శి శార్ల మెంటువారి అనుమతి లేకుండ ఉన్నతోత్సాగుల జీతములను లెగించుటకు వీలులేదనియు, అధిక సంఖ్యకు చెప్పెను.

బిహారు

బిహారు బరిసా శాసనసభ యీనెల 8 వ తేదీ సమావేశమగును. అదాయ వ్యవహారము ఆడినము వర్తబుగును. బొంబాయి

ఈనెల 1 వ తేదీ బొంబాయి శాసనసభలో ప్రభుత్వముకు సంబంధించిన గూఢచారులకొరకు ఎంతసామ్య వ్యయము చేయబడినది గుర్తగారు ప్రస్తావించిరి. ఈ ప్రశ్నకు జవాబు ఇచ్చుటకు వీలుపడదని ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రత్యుక్తర మొసంగెను.

బడ్జెటుపైచర్చ తిరుగ ప్రారంభింపబడినది. నాసిక్సంకు లిక్కరు డిస్టిలరీ స్థాపించుటకు ప్రభుత్వమువారు 18 లక్షల గ్రాంటుకొరిరి. ఈ గ్రాంటునకు వ్యతిరేకముగ అనేక మంది సభ్యులు మాట్లాడిరి. తుదకు గ్రాంటు మరలారు చేయబడినది. సంయుక్త రాష్ట్రము

రెవిన్యూ సెటిలు మెంటు పర్మి నెంటుకు చేయవలయునని ఒక తీర్మాన ముపసాదింపబడినది. ఈవిషయమై అల్లా చించుటకు ఒక విచారణ సంఘమును నియమించెదరని ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రత్యుక్తర మొసంగెను. తీర్మాన ముపసాదింపబడినది.

9 వ పేజీ తరువాయి

పాఠ్య 2

నోటీసు

(3486)

3 (1) 1894 సం॥ vii సవరణ చట్టము:—1922 సం॥

మార్చి నెల ప్రథమ దినమునుండియు 1894 సం॥ ఇండియన్ టా

3 చట్టము నందలి రెండవ షెడ్యూలునకు బదులుగా ఈ చట్టము

నందలి చక్రవర్త షెడ్యూలు చదువకలెను

(2) అదేమున నుండియు 1921 సం॥ ఇండియన్ ట్రేడా

న్యూ ఆక్టును రెండవ షెడ్యూలును, ఆనాసపు ఒకటవ షెడ్యూ

లును రద్దు చేయబడును.

4. ఈనాటికి మార్చి మాసారంభమునుండియు 1896

సం॥ కాలన్ డ్యూటీను ఆక్టునందు 6 వ సెక్షనునకు 3½ అను

శుంభ్యకు బదులు 7½ అను శుంభ్య యుండవలెను.

5. ఈ చట్టమునందు రెండవ షెడ్యూలులోనున్న షెడ్యూ

లు 1898 సం॥ ఇండియన్ తపాలా ఆక్టుల కాననునందు

ఒకటవ షెడ్యూలుగ నుండును. ఇది 1922 సం॥ మార్చి 1 వ

తేదీనుండి అమలులోనికి వచ్చును.

6. 1917 సం॥ మోటారు స్పిర్డులు ఆక్టునందలి 6 సెక్ష

నునట్లు మిగిలిన సెక్షను లన్నియును రద్దు చేయబడును

7. 1917 సం॥ మోటారు స్పిర్డులు ఆక్టునందలి 6 సెక్ష

నునట్లు మిగిలిన సెక్షను లన్నియును రద్దు చేయబడును

8. 1922 సం॥ ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనుండియు 1917 సం॥

ప్రెయిలు టాక్సు ఆక్టు (రైలువేలయొక్కయు, రోడ్డువలె

స్వీయలయొక్కయు వస్తువుల మోపునకు) రద్దుపరుపబడును

2 వ షెడ్యూలు

తపాలా రేటు-బాబులు:—

రెండున్నర తులములు మించినవానికి ఒక అణా, కండు

న్నర తులములు జాతిన తరువాత ప్రతి 2½ తులములకు

నూపరుటాక్సు రేటు.

ఏబదిపేల మొత్తము ఆదాయము గలవార్లకు సంబంధించి

నది:—

(1) ప్రతికంపెనీకి తూపాయకి ఒక అణావొప్పన

నిధిపడును.

(2) (ఎ) అవిభక్త హిందువులుబడునకు.

(1) ప్రథమ 50 పేలకు పన్నులేదు.

(ii) అధికముగానున్న ఇతరదీయెను పేలలో తూపా

యకి ఒక అణా వొప్పననుండును.

(3) అధికముగానున్న ప్రథమ ఏబదిపేలకు క్యక్టి

గాని, రిజిస్టరుగాబడిన ఫరమునకు గాని తూపాయకి ఒక అణా

పన్ను.

(4) ప్రతివ్యక్తికిని ప్రతిరిజిస్టరుగా బడినఫరమునకును.

(1) అధికమునున్న రెండవ ఏబదిపేల రూప్యములకును

తూపాయకి అణాను చొ॥ (ii) తరువాతి 50 పేల రూప్యము

లకు నూ పా యి కి రెండు అణాలు చొ॥ (iii)

తరువాత ప్రతి 50 పేలకు రూపాయి కండున్నర అణాల చొ॥

(iv) తరువాతి 50 పేలలో ప్రతిరూపాయికిని తూపాయకా

లచొ॥ (v) తరువాతి 50 పేలలో ప్రతిరూపాయికిని మూడు

న్నర అణాలచొ॥ (vi) తరువాతి 50 పేలలో ప్రతిరూపాయికిని

నాలుగు అణాల చొ॥ (vii) తరువాత 50 పేలలో ప్రతి

రూప్యమునకును నాలుగున్నర అణాలచొ॥ (viii) తరువాత 50

పేలలో ప్రతిరూపాయికిని ఆయిదు అణాలచొ॥ (ix) తరువాత

50 పేలలో ప్రతిరూపాయికిని ఆయిదున్నర అణాలచొ॥ (x) తరువాత

50 పేలలో ప్రతిరూపాయికిని ఆయిదున్నర అణాలచొ॥

నోటీసు

బందరు సబుకోర్టు ఫైట్

Os No. 60 of 1921.

సవరణ సందర్భంలో లేటు మాడపాటి వేంక

శెట్టెరరావుగారి తాలూకు ఈ క్రింద నుదహ

రించిన స్థిరాస్తులను బహిరంగముగా ది 15-3-22

బెజవాడలోనున్న ది 22-3-22 న నూజివీడులో

నున్న ది 1-4-22 న చందిగామలోనున్న సదరు

కోర్టువారి పుత్తరువుల ప్రకారం నేను వేలం

వేయించుచున్నాను గనుక సవరణ ఆస్తులను కొన

దలచుకొన్నవారు ఆయాకోర్టులలో ఆయామకా

ములలో పాటకు రావలసినది. పాట షరతులు

వేలం కాలముకు తెలియపరచబడును.

బెజవాడగ్రామంలో వుండే ఆస్తిపేసీలు

1. మేడ, మునిసిపల్ నెం 1 441 రున్న భాగ

స్థలమున్ను

2. జాబాయిలు ము. నెం 1 441 రు ఎ.

3. సదరు యిండ్లకు ఆనుకునియున్న సందు

లోని యిల్లు ము. నెం 1 435 రున్న భాగస్థలమున్ను

4. మేడయంటికి ఆనుకుని యున్న పడమర

పెంకుటియిల్లు ము. నెం 1 443 రున్న భాగస్థలమున్ను

5. పరిటాలనారి స్థలంలోని పెంకుటి యిల్లు

ము. నెం 2 213 రు. దీనికి పడమరసావిడి అనే పేరు

గల యింకొక పెంకుటి బంగారాయున్న భాగ

స్థలమున్ను

వార్తావరణ సిద్ధి

1922 సం॥ మార్చి నెల 2-వ తేదీ గురువారము

సగ్నాదు: మేఘములులేవు. ఆర్ద్రతగలదు. పగటి వే

డివిక్కుర రాత్రువేడియై తక్కువ.

డక్కును: మేఘములులేవు. ఆర్ద్రత అధికముగ వున్నది.

వేడిమి తక్కువ.

కల్లుటకము: చాలవరకు మేఘములులేవు. ఆర్ద్రతతక్కు

వ పగటి వేడి 3½ డిగ్రీలు తక్కువ.

నెంబిలు: మేఘములులేవు. ఆర్ద్రత చాలావరకు మూ

లగవన్నది. వేడిమితక్కువ.

దక్షిణము: మేఘము లొకమాదిరి గలవు. ఆర్ద్రత మా

మూలగ వున్నది. వేడిమితక్కువ.

పశ్చిమతీరము: కొన్ని ప్రదేశములందు మేఘములు లేవు.

మరికొన్ని ప్రదేశములందు మేఘము లొకమాదిరి గలవు. ఆర్ద్ర

త అధికము. వేడిమియందు మాన్పులేదు.

మైసూరు: మేఘములు లేవు. ఆర్ద్రతతక్కువ. రాత్రు

వేడిమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

హైదరాబాదు: మేఘములు లేవు. ఆర్ద్రత అధికము.

వేడిమి హెచ్చును.

బాంబాయి: మేఘములులేవు. ఆర్ద్రతతక్కువ పగటి

వేడి అధికము.

పూర్వ ప్రాంతములు: మేఘములులేవు. మార్చిరా

నట్ల ఆర్ద్రత అధికము. మిగిలినచోట్ల తక్కువ. పగటివేడి

అధికము.

వాయువునం దార్ద్రత యుండదు.

ఎన్. ఆర్. యు. సావూరు.

వార్తావరణ కార్యక్షామ ము వాసు

మాడపాటి న్యాయవాదిగారి కార్యక్షామము

కార్యక్షామము రిజిస్టరు ఆఫీసు—బందరు 28-2-22

కార్యక్షామము రిజిస్టరు

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాపనము

జల్పగిరి మండలమున పోలీసులు ప్రజలపై తుపాకులను గాల్పుట

వివరములు - కలకత్తాలో పాశ్చాత్య వణిక్సంఘ అధ్యక్షుని దురహంకార ప్రలాపములు
యింగుంటిమీ, నర్సెంటు, అసామియా పత్రికలపై మాననప్రముఖ దావా తెచ్చుటకు
అసాము దొరతనమువా రనుమతించుట

మధ్యరాష్ట్రములలోని తిరుపాటు డివిజను అసహాయవాదులు

కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ తీర్మానములు - దౌర్జన్యము

గోమంఘ దాసుగారిపైని దొరతనమువారు తెచ్చిన అపీలు కేసుకు పాట్నా హైకోర్టువారు కొట్టివేయుట

సంయుక్తరాష్ట్రములలో బహువిధముల పౌరులు అసహాయోద్యమమును నిరసించుట

అరాష్ట్రములలో అయికా యుద్ధము. తలచూపుట - రైతులు జమీందారులకు పన్నుల నీయకుండుట

పలకాపాటలో యుద్ధాగ్రుల దురాగతములు-సరోజినీ దేవిగారు మరల సమర్థించుట

బహిరంగ విచారణ జరుగవలెను.

ఆంధ్రరాష్ట్రము

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ - రాజమండ్రిలో 8 వ తేదీని జరుగును
పింగళిలో సోదాలు-తాపిల్లారు దురాగ్రహము-ఒక యుపాధ్యాయుని కొట్టుట.

కాకినాడలో దువ్వూరి లక్ష్మీనారాయణగారికి ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్ష

దేవనూరులో సమావేశము - రాజప్రతినిధి జిన్నాగారికి వ్రాసిన లేఖ

వంగరాష్ట్రము

జల్పగిరిమండలమున అల్లరులు

పోలీసులు తుపాకులను కాల్పుట

ఫిబ్రవరి నెల 12 వ తేదీన మదరీహాటులో నొక మార్వాడీ వర్తకమున కొక సంతాను హత్య తగవు లిగినందున ఆ మార్వాడీ మరణమున బాధపడినాడు. మార్వాడీ కేసు చేసెను. విచారణ జరిగినది. 21 వ తేదీన మదరీహాటు పోలీసుస్టేషనునుండి యొక పోలీసుయూద్ధాగ్రు ఆయుధధారులగు కనిస్టేబులతో ఫల్గుటా పోలీసుస్టేషనుక్రిందనున్న స్కూలుమాగ్రామమునకేగి నలుగురు సంతానులను ఆరెట్టుచేసెను. 150-400 మంది చేరిరి. వారందరూ గాంధీజీని పట్టుకొని పోలీసువారిని వెంట దించిరి. ఆరెట్టు చేయుబడినవారిని వదలవలెనని అడిగిరి. ఈ రీతి గా 1½ మైళ్లు పోయినపిమ్మట ఆకస్మాత్తుగా పోలీసువారిని ప్రజలు చుట్టవేసి ఆరెట్టుచేయుబడినవారిని విడిపింపగడం. కొందరు పోలీసు యుద్ధాగ్రుని క్రిందపడగొట్టిరి. కొందరు ఒక కనిస్టేబు కలపాగాను లాగినేరి. మరికొందరు ఇంకొకని కేతిలోని తుపాకీని లాగినేరు ప్రయత్నించిరి. ఇతరులు ఆరెట్టు చేయబడి నవారికి తీసికొని పోసాగిరి. అంతట పోలీసులు తుపాకులను కాల్పిరి. ప్రజలు చెడరిపోయిరి. ముగ్గురు హతులైరి. ఒక కేసును నెత్తినున్న గాంధీజీనిపొడ "పల్కుటాస్వరాజ్ 146" అని వ్రాయబడియుండెను.

కలకత్తా పాశ్చాత్య వణిక్సంఘసభ.

అధ్యక్షుని దురాగ్రహ ప్రలాపములు.

కలకత్తాలో జరిగిన పాశ్చాత్యవర్తకుల సభకు సర్ రాబర్టు వాల్టెనుస్కితు గారధ్యక్షత వహించిరి. దేశమునం దన్ని పక్షముల కాజీల గాంధీజీనులను గూడ-పరివాంత్రికు దుశ్చిన్ద్రవలచేసి కళపరుచు కొనుచున్నారు.

సామ్రాజ్య కాసనసభ్యులను నిందించుట

క్రిత్తి రాజకీయసంస్కరణములను రాజకీయాంధోళ నమును. నొకదాని కొకటి తోడ్పడుట వలన ప్రభుత్వము యొక్కయు సంఘము యొక్కయు సౌదృశ్యమును కదల్చి వేయునంత గాఢముగ ప్రభుత్వమును చీకాకు పరచెను గాన నష్టకారులను నిరోధించి తమహక్కులను కాపాడుకొనుటకు ప్రతివ్యక్తియును స్వయముగ నిరోధక ప్రయత్నమున తేరి గట్టి కృషిచేయుట వ్యవసాయ. సంస్కరణముల ప్రకార మేర్పడిన కాననసభలతో సభ్యు లానందు కాంగ్రెసులు మిక్కిలి ఆసక్తి కములుగ నున్నవి. వారు తెలివితక్కువ తీర్మానములను చేయుటయేగాక చిరకాలము నుండియున్న జాతి వాణిజ్య సంబంధములగు కార్యక్రమములను కాననముల ద్వారా సాధించుటకు

గూత ప్రయత్నించు చున్నారు. ఈ విషయమున రాజప్రతినిధి కానన సభవారు చేయుపని మిక్కిలి అసర్థకముగా నున్నది. అన్ని జాతులవారికి సమాన స్వాతంత్ర్యములు ఇబ్బందే వివాదము అనునది రెండు ముఖ్య విషయము లేర్పడెను. జాతి సమత్వ మనునది హిందూదేశమునందే గారు. ఏదేశమునను గూడలేదు అవిషయమును గూర్చి ముచ్చటించువాడు కట్టి మోసగాడై యుండును. వాణిజ్యసంబంధములగు ప్రాతపగలను సాధించుటకు జాతి సమత్వము నొక సాధనముగా నుపయోగించుచున్నాడు. ఇంకొక ప్రపద్రవ మేమన మన స్వాతంత్ర్య సౌకర్యముల రావునావ జూచుచున్నాడు.

ఈ విషయము నొక సంఘమువారు విచారణ చేయుచు న్నారుగాని నేను దానినిగూర్చి విస్తరించి చెప్పదలంచెదనలేదు. కాని ఆసంఘమువారి పరిష్కార మనుజాలముగా నుండనిపో మనము గట్టిపరుపుమును చేయవలెను. భరత దేశము భౌతీయులకే అను సిద్ధాంతము బొత్తిగా సాగదని గ్రహించగలిగిన బుద్ధిమంతులగు భారతీయులుగూడ చాలమందిగలరు. అట్టి ల్లంఘనమును ఆరాజకమును ప్రబలుచుండుటచే వానిని రూపు మాపుటకు మనము పని బూనవలసివచ్చింది. మంచి లోకజ్ఞానముగల క్రొత్తనాయకులు బహులు చేరుచున్నారు. వారు పాశ్చాత్యులనుగ మనతోకలిసి పనిచేయుట కంగీకరించిరి. అంతువలన అసహాయోద్యమమును ఆరాజకమును విప్లవము నడండుటకొక క్రొత్తసంఘ మేర్పరుపబడినది. ఈ దేశములోనుండి బ్రిటిషువారిందరూ దేశీయులు తమకు నష్టములు కలిగించినపుడెల్ల వారికి గట్టి ప్రతీకార మొనర్చుచుండవలెను. మిరవాడులు దేశీయులు డానతో కలిసి పనిచేయుట కంగీకరించువారిలో మనము చేరి పనిచేయవలెను ఇండియా శ్రభుత్వమును గూర్చి వారికి గల వ్యాయములైన కోర్కెలవిషయమున మనము సానుభూతిని చూపవలెను. అట్టి మైత్రవలన హిందూదేశము పడు పేలుచే కూరును. హిందూదేశము మరల బ్రిటిషుసామ్రాజ్యముని మకుటమున నమూల్యచుట్టియై ప్రకాశించునని నీతిగుగారు నడిపిరి.

ఆసాము

అసహాయవాదుల పత్రికల విమర్శలు

వానిపై మాననప్రభు దావాలకు

ప్రభుత్వ మనుమతించుట

కామరూపు పోలీసు సూపర్వైంటుకు అసిస్టెంటు సూపర్వైంటుకు బాల్కనీలో నక్రమముగా ప్రవర్తించిరిని "యంగుంటిండియా" "సర్వెంటు" "ఆసామియా" పత్రికలు వ్రాసిన వార్త సత్యముగావని ఆయుద్ధాగ్రు తిద్దరను చెప్పినందున ఆ పత్రికలపై మాననప్రభు దావాలను చేయుటకు ఆయుద్ధాగ్రుల కిద్దరిని ఆసాము ప్రభుత్వమువారు రనుమతి నిచ్చిరి.

మధ్యరాష్ట్రములు.

టిర్పటు డివిజను అసహాయవాదులు

అసంతృప్తి హెచ్చుట

ఫిల్లిలో అసహాయ కాంగ్రెసువారి తీర్మానము సుదీర్ఘముగా నుండుటచే టిర్పటు డివిజనులోని అసహాయవాదులలో చిత్తకాంతి తక్కువగా నున్నది. క్రితుతును బడయనివారు గుంపులంగ చేరి డివిజనులో చాలవోట్ల నింకను. తిరుగుచున్నాడు వారు కొద్దిరోజులక్రితము సారియా ఫాక్టరీ ఆవరణలో ప్రవేశించిరి. అచట నపుడు స్త్రీలు తెన్నినట్లు జాడునుండగా ఆయుటను నిలిపివేయుకట్లు ప్రజలు చేసిరి.

బీహారులో వ్యవసాయ ప్రదర్శనము అల్లరులు

ఫిబ్రవరి నెల 24 వ తేదీన పాట్నాలో చేయవలెనని హాటలో జరిగిన వార్షిక వ్యవసాయ ప్రదర్శనమును ప్రారంభించుటకు మంత్రి మాదభానుబాదయ ఫకీరుద్దీన్ గారు రవటికి వెల్లిరి. వారాసభలో నుపన్యసించుట కొన్ని సాకులు ప్రయత్నించినను నుమారు 2000 మంది ఆచటచేరి అల్లరిప్రారంభించి మంత్రియు పశ్చాన్నాన సాగనీయలేదు.

బరంపురమున తీర్థము

సాలు కొకసారి మహాబాదు జిల్లాలోని బరంపురమున నిపుడు తీర్థము జరుగుచున్నది. అందో డేవానువేసి స్వకావ్య పరౌకము నెత్తుటకు అసహాయవాదులు ప్రయత్నింపగా మిరిటరీ పోలీసులు సాగనీయలేదు. అసహాయవాదుల నచటనుం దనీయలేదు.

గవర్నరు ప్రసంగము

ఈ (మార్చి) నెల 8 వ తేదీన బీహారుజిల్లా కాననసభలో గవర్నరు ప్రసంగించునపుడు రాజకీయ అధివిషయములను గూర్చిగూడ ముచ్చటించును.

గోపబంధు దాసుగారి కేసు

శ్రీ జగన్నాథము (పూరి) నందు ప్రకటించబడుచున్న సమాచిత అను అసహాయవాద పత్రికకు సంస్థాపకుడగు గోపబంధుదాసుగారిపై తేబడిన కేసును కొట్టివేతగా దొరతనమువారు పాట్నా హైకోర్టులో ఆపీలుచేసిరి. మార్చి నెల 1 వ తేదీన హైకోర్టువారుగూడ దొరతనముచేసిన అపీలునుకొట్టివేసిరి కాను గారు పోలీసు కనిస్టేబులనుగూర్చి అపమానకరముగ వ్యాఖ్యను న ప్రకటించెనని మొదట కేసుచేసిరి.

గుంటూరునిర్బంధము.

అసహాయోద్యమములో క్రద్ధగావనిచేయుటకు శ్రీయుత పులిపాక రానుచున్నగాని 108 పెక్కు నుండి గుంటూరులో 28.2-22 నాటిరాత్రి 10 గంటలకు నిష్పంధితులను చేసిరి. గుల్లపల్లి, రామకృష్ణయ్య, కార్యదర్శి.

భారత కాసనసభ.

1922-23 వ సంవత్సరపు ఆయువ్యయపత్రము.

ఫిల్లి, మార్చి 1: - సర్ మాల్దాం హెయిలీగారు 1922-23 వ సంవత్సరపు ఆయువ్యయపత్రమును ప్రవేశపెట్టెను. గతవత్సరము 84 కోట్ల నష్టమును ప్రకటించి మిగిలిన చెప్పిరి. ఆదాయములో 24 లక్షలు రెగ్గి వ్యయములో 14 లక్షలు హెచ్చెను. ఆదాయపుపన్ను, ఉప్పు ఒక్కొక్క దానిలో 90 లక్షలు; నల్లమందు 70 లక్షలు; తిండి, తపాలుకాఖాలో 1½ కోట్లు; ముఖ్యమైన నష్టము యొక్క రానిదిలో 18 లక్షలు తగ్గుట. వ్యయము హెచ్చుటకు కొన్ని కారణములు గలవు. నడ్డీలు 2 కోట్లు, కాజిస్థానమునందు నైనికవ్యయము 2½ కోట్లు, మారకముమీద నష్టము 5½ కోట్లు క్రొత్త ఆయువ్యయపత్రములో ఒకరూపాయకు 1 పిల్లింగు 4 పెన్నులవ్యాప్తమున మార్కపురేటు నిర్ణయించబడినది నైనికవ్యయము 62 కోట్లుండును.

ఈలోటును శరీరీయేటు కీసత్తులకలంబించబడును:-

1. రంబులు ప్రయాణికల కార్టెలు 100 కి 25 మోపున హెచ్చింపబడును.
2. తపాలారేట్లు వాస్తవిక చేయబడును.
3. నిగుపతి పన్నులు 100-కి 11 నుండి 15 కు హెచ్చింపబడును.
4. దేశమందు తయారుచేయుటకు బట్టలపొడ 100-కి 9 నుండి 7½ కు ఎక్కువ చేయబడును. (సకేవము)

దక్షిణాఫ్రికాభారతీయులు

స్వదేశమునకు వెడలగొట్టినవస్తువు

భారతీయులకు విజ్ఞప్తి

దక్షిణాఫ్రికాయందు గల భారతీయులను ఆ ప్రభుత్వమువారు స్వదేశమునకు వెడలగొట్టినవస్తువుగా...

మన దక్షిణాఫ్రికా సోదరు డా. సి. ఆర్. నాయుడు గారు ప్రస్తుతము మన పట్టణమున నున్నారు...

మన కౌన్సిలువారు భిల్లాభతు, స్వరాజ్య పంజాబు సమస్యలందు సంఘర్షణను గుర్తులయి యుండెడి...

ఈ విధముగా నేలకు నేల దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు నిజమైన సహాయము లేకయే మోసపుచ్చుచు...

జాతీయ మహాసభ వారు నాగపురమునందు పోగబాలు దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు భారతదేశమునకు...

సోదర సోదరియూలారా! మనసోదరులకు దక్షిణాఫ్రికా శ్వేతజాతీయ రోసర్విన ఈయకార్యమును సవరింప...

దక్షిణాఫ్రికాయందు భారతీయులను వెడలగొట్ట ప్రచారమునకు విరుగుడుగ భారత ప్రచారము గలుగుటకు...

మదరాసు శాసనసభ వారి విషయమున నేమియు నొనర్చునీయ ప్రభుత్వమువారు గంభీరముగా మోసము చేసినదనియు...

విరాళములు ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు బి. ఎ. బి. ఎల్. హైకోర్టుకీలు, బెలజ్, మైలాపురము మదరాసు అని పంపిన...

విజ్ఞాపన తెలుగు, తమిళము, హిందీభాషలలో కరపత్రములు ముద్రింపించి తీసికొనివెళ్లి...

Table with 2 columns: Donor Name and Amount. Includes entries for S. Sri Vasanthayya, S. Ananthaswamy, and P. Subbarao.

తామర తైలము డబ్బా 1-కి 0-6-0 బోటుఖర్చులు వేయి. రాజరాజ్ గుర్తుల తామరతైలము పూరితాశీశము లగు...

మదరాసు శాసనసభ

మార్చి నెల సమావేశపు కార్యక్రమము చెన్నపురి శాసనసభ మార్చి నెల 4 వ తేదీ ఉదయం 11 గంటలకు...

తీరామవిలాససభ, తెనాలి.

బెజవాడ మెలవరం హాలులో 4-8-22 తేదీ శనివారమునాడును

ప్రతాపరుద్రీయ నాటకమును ప్రదర్శింతురు.

యంగంభరుడు—డాక్టరు గోవిందరాజు సుబ్బారావుగారు. ప్రతాపుడు } పెద్దిభట్ల చలపతిరావుగారు, బి. ఏ., బి. ఎల్. శేరిగాడు }

ప్రకటన బాపట్ల తాలూకా మన్నవ గ్రామములోని శ్రీ చన్నకేశవస్వామి వారి దేవస్థానమునకు...

ప్రకటన గన్నవం తాలూకా కడవకోట్ల, వీరవల్లి మొఖాసా గ్రామములలో యధవపూడి కామేశ్వరరావు, మూర్తిప్రకాశ్ రావు...

ప్రకటన గన్నవం తాలూకా కడవకోట్ల, వీరవల్లి మొఖాసా గ్రామములలో యధవపూడి కామేశ్వరరావు, మూర్తిప్రకాశ్ రావు...

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారి

యొక్క నోటీసు ఇందువల్ల యావస్థానికి తెలియజేయడ మేము...

మున్సిపల్ కమిషనరుగారి నోటీసు ఇందువల్ల యావస్థానికి తెలియజేయడ మేము నెల్లూరునకు స్థాపితము పున్నదని...

Yahya Ali Saheb Chairman Municipal Council Nellore

ఇది చూడవద్దు!
చూచినచో మరువవద్దు.
వైద్యరత్న పండిత
సి. గోపాలాచార్యులుగారి
(045) ఇక్ష్వాకుజా
గురు
కలరా పేగు
వ్యాధులకు జగత్ప్రసిద్ధి చెందిన
ఆయుర్వేదవిద్యవ్యాధములు
మా కలరా, ప్లేగు మందులకు
ముఖ్య పాత్ర స్వయం
20 వత్సరములుగ ఇండియా, బర్మా,
సింగపూర్, పడమర మొదలగుచోట్ల అనేక
వేల వ్రాణులను, కలరా, ప్లేగునుండి
కాపాడుటయే
కలరా తెట్టు 1-కి రు. 1-2-0
ప్లేగు తెట్టు 1-కి రు. 2-2-0
ఇక్ష్వాకుజా తెట్టు 1-కి రు. 1-12-0
వ్యాధులగు ఉచితము. స్వాకింగు పోస్టు
ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆయుర్వేదాశ్రమం.
41 ఆచారపురపేథి, జి. టి. మదరాసు.
ఫోన్ 2000

వనాపధిసర్వరిల్లా
రక్తహీనతను రక్తమయొక్క పరిశుభ్రతను బోగొట్టుట
యందు శేషస్థితి గాంచినది. ధర 1-10-0
ఇండియా సిల్కాకాండ్రు ఎచ్చటికైనను తపోలాభుత్వ
పురితముగా సంపాద్యును. (2978)
విలాసము పి. డి. సావంత్
నెం 144 ఫనసవాడీ, బొంబాయి

చందనాదివట్టి
చందనాదివట్టి:- ప్రత్యేకముగా బోగొట్టును
చందనాదివట్టి:- కౌశ్యంకిక మేహము (సె) కోగ
మును అతితీవ్రముగా బోగొట్టును.
చందనాదివట్టి:- మూత్రవాళములాని క్రొవమును
బోగొట్టి మూత్రము బారీయగునట్లును మంట
తీయించును.
చందనాదివట్టి:- మూత్రాశయమునకు బలము గలి
గించును.
చందనాదివట్టి:- శ్రీలకు ప్రాప్తించిన కౌశ్యంకిక
మేహము (సె) కోగమును బోగొట్టును.
చందనాదివట్టి:- శ్రీలకు, దైవికముగా వచ్చే
యెర్రకునును, తెల్లకునును కోగములను
బోగొట్టును.
25 మాత్రలు వెల రూ 1.
కౌశ్యంకికాగు ఉచితముగా పంపబడును.
కౌశ్యంకికాగు ఉచితముగా పంపబడును. బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం.
మేనేజరు జై రెడ్డరు,
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, (లెమిటెడ్)
18, హాన్స్ రోడ్డు,
మదరాసు-6 (గురు) (3168)

POLINES
ECONOMIX
18 సంవత్సరముల నుండి చాలా ప్రసిద్ధి చెందినది.
ఈ ఔషధము గోరూ మొదలగు అన్నివిధములైన
సెక్షన్లములకు గాఢరంగుగా చెప్పబడినది. ఇది సులభమైన
వనమూలికలచేత మాత్రమే తయారుచేయబడినది. ఒక నెం
తాడు సేవించిన ఉపశమనము ఇచ్చును. 12 గంటల కాలములో
వ్యాధిని ఆపును. అందు గోరూలలో వ్యాధిని నిర్మూలము చే
యును. ఇతరు మించి వ్రాయబడినది. ఒక సీసానుండు తెప్పిం
చుకొని సేవించినపిదప గోరూలకే ఆసుభముమీద గుణమును
తెలియగలదు. పోస్టుచార్జీతో సహా బుడ్డి 1 కి రు 3-7-0
రెండింటికి రు 6-10-0 మూడింటికి రు 9-12-0 మాత్రమే.
[8453] ఉత్తరములు యింగ్లీషులో వ్రాయటం యుచితము
D. polines & Co.
Chemists, No. 5 Harimohan Roy Lane
Calcutta

నమకము (1842)
బంగారు వెండిరత్నము
ముల సగలును ఇతరకన్యపులను
కావన యిచ్చిన పుచ్చుకొని
రైకా ఇవ్వబడును
ఉమిడి-రామయ్య కెట్టి
గురుసామి కెట్టి కంపెనీ
25, చైనాబజార్ రోడ్, మదరాసు.
సాదా ఉంగరములు, పువ్వురాగము, సేతుకమలాలు
కెట్టులు, మున్నగునవి చేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు,
తియారచేయబడి అన్యుకమునకు సిద్ధముగా నుంచబడి
యున్నవి. కామలినరారు అద్దయ్యుచ్చిన వారి అప్తము
చొప్పున పురమాపిగా తయారుచేసి యియ్యబడును.

ముఖ్య గవనింపు.
యోగ్యతాపత్రములు 2042
(4) టెనా రెన్ సిటీనుండు, దుర్గా పెడికల్ హోలవారి
గురమాన్ ఉత్తర ఉపయోగించుచుంటిని. మంచి ఆకలిని
కలిగించెను. సకాలమునకు ప్రసరియాయెను.
శేషాల్ } రాజావరేంద్ర
19-5-22 } సర్ జంక్ అఫ్ శేషాల్

చందనాదివట్టి
చందనాదివట్టి:- ప్రత్యేకముగా బోగొట్టును
చందనాదివట్టి:- కౌశ్యంకిక మేహము (సె) కోగ
మును అతితీవ్రముగా బోగొట్టును.
చందనాదివట్టి:- మూత్రవాళములాని క్రొవమును
బోగొట్టి మూత్రము బారీయగునట్లును మంట
తీయించును.
చందనాదివట్టి:- మూత్రాశయమునకు బలము గలి
గించును.
చందనాదివట్టి:- శ్రీలకు ప్రాప్తించిన కౌశ్యంకిక
మేహము (సె) కోగమును బోగొట్టును.
చందనాదివట్టి:- శ్రీలకు, దైవికముగా వచ్చే
యెర్రకునును, తెల్లకునును కోగములను
బోగొట్టును.
25 మాత్రలు వెల రూ 1.
కౌశ్యంకికాగు ఉచితముగా పంపబడును.
కౌశ్యంకికాగు ఉచితముగా పంపబడును. బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం.
మేనేజరు జై రెడ్డరు,
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, (లెమిటెడ్)
18, హాన్స్ రోడ్డు,
మదరాసు-6 (గురు) (3168)

అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని
ఇది మంచి ఆశ్చర్యకామైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము
ప్రతిమనుజునకు ప్రతిదినమును మిక్కిలి యుపయోగకరము.
ఇది చూచుకొనుటకు జాతకము, పుట్టినతేదీ, నక్షత్రము,
మొదలగునవి అవసరములేదు. సులభమైన తెలుగులో వ్రాయ
బడినది. గొప్ప సర్టిఫికేటులను పొందినది. వెల 1 రూ
ప్రస్తుతం ఏలూరు నల్ జడ్జిగారగు ఆదినారాయణ రావు
పంతులు. బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాసిరి. "రాగల దానిని
తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంతోషము
కలిగించునని నాభిప్రాయము." పుస్తకములు కలయువారు యీ
దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలయును.
తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము,
బొడవరం, విశాఖపట్నం, జిల్లా
[2863]

ఆంధ్రపత్రిక నివేదికగాడినంచిక
కడమూడవ ఉగాడినంచికను ద్వారలో ప్రక
టింప యత్నములు జరుగుచున్నవి. ఉదారచిత్తు
లగు ఆంధ్రమహాజనులు చిత్రపటములను వ్యాస
ములనుబట్టి ఎప్పటివలె మాయాద్యమునును
తోడ్పడ వేసుచున్నాము. అసహాయాద్యమునును
గృహిణులును శిక్షలకు బాల్పడిన యా ద్రుమహా
జనుల చిత్రపటములకు ఈ వత్సరపు సంచికయందు
ప్రత్యేకముగ నవకాశ మీ కుండును. చిత్రపట
ములను వ్యాసములు నెంతవ్వరలో వండించిన
సంతోషరలో సంవత్సరాది సంచికయును వెలువ
డును. ఆంధ్రమహాజనులు వెంటనే వ్యాసములను
చిత్రపటములను బంక బ్రార్థితులు
ఆంధ్రపత్రిక, సంవత్సరాది సంచిక,
6, 7 తంబుకెట్టి పేథి, మదరాసు

త్యరపడు! జూలైకర్తము (పతులు తక్కువ!)
PART I
జన్మనక్షత్రము, పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగునవి లేకపో
సంతోష ఫలితములను కార్యకర్తకు రీతిగలతో సహా యెన్ని
సంతోషములైనను జ్యోతిషముని సహాయము అక్కరలేకపో
తమంతట తాను వ్రాసికొనగలరు. ధనము, సంతానము మున్నగు
ద్యాదకభావములతో మీరూ జాతకములను మీరే వ్రాసికొన
గలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషము. దీనివెల రు 2 మాత్రమే.
గ్రేట్ యిండియా జ్యోతిషాలయము,
(8291) బొంబాయి, విశాఖపట్నం, జిల్లా.
నిష్ఠామగ రియాలిటీయవలెన కాస్త్రీయ ఔషధములు.
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో వాడబడును.
కొలుగుభావముందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని
కౌశ్యంకికాగు ఉచితముగా పంపబడును.
మేనేజరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
18, హాన్స్ రోడ్, మదరాసు-6

అమృతాంజనము
తలనెప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
ఇతర ఏవిధమైన నెప్పులను కూడ
మా అమృతాంజనము వాడినంత
మాత్రమున నయముగను
సులభ వెల 0-10-0 అణాలు.
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

ఆయుర్వేదచంద్రిక
ఇది మానమున కొకటివంతున సంవత్సరమునకు 12 గుచ్చ
ములుగా ప్రయోగించబడును. ఆశ్చర్యసంబంధమగు, ఆయుర్వేద
సంబంధ మగు వైద్య మర్మము లన్నియు కరతలామలకముగా
చూపించుచుండును. ప్రతివాదము, ప్రతివైముడును, చూడ
దగినది. 2 అణాలు బిల్ల లంపిన మాదిరి పత్రిక యుచితము.
సంవత్సర చందా రూ 3-0-0. దరఖాస్తు వెంట
పంపవలయును. లేక వి. పి. గా పంపవచ్చు పంపెదము.
గ్రంథాలయములకు మాదిరి సంచిక యుచితము.
మేనేజరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద గ్రంథమండలి,
8351 [1] మేనేజరు - వెల్లూరు జిల్లా

Wonderful Leprosy Cure.
"కుష్మరోగ నివారణి"
ఒక మహాత్మునివల్ల లభించినది.
అష్టాదశవత్సరములను, యీవారి సహాయమునకు
బాదలు, వచ్చులు మొదలగు మేహవ్యాధులను రూపుమాపును
జీర్ణమృత్తి శరీర కాంతి కలగజేయును, గుణమితదని ఋషా
చేకెన చోరు 116 లు బహుమానము పట్టెనులేదు. ఒక నెం
దినములకంటె సుమారుగా పరిపకు మందు డబ్బా రు 6-0-0.
రెడ్డి అండ్ కో, ప్రాథమికులు యం. సుబ్బారెడ్డి
(8883) గోపాలపురం, గోరూపేటపాస్టు పోస్టాఫీసు
దం త మూర్తము
చంద్రిక 1-5-0-2-0 12-3 రూ 1-1-0
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.